



G O I B
CONSELLERIA
TREBALL, COMERÇ
I INDÚSTRIA

soib
formació
i ocupació

Polítiques actives d'ocupació a les Illes Balears 2018

Direcció General d'Ocupació i Economia
Servei d'Ocupació de les Illes Balears

Dades tancades a 28 de febrer de 2019

Direcció:
Llorenç Pou Garcias
Director General d'Ocupació i Economia
Conselleria de Treball, Comerç i Indústria

Autors (ordre alfabètic):
Miguel Ballester Graves
Francisco Caparrós Alcaraz
Pedro Nadal Serra
Juan Vila Gómez
Servei d'avaluació, estratègia de les polítiques d'ocupació i qualitat dels processos
SOIB

Consultes i suggeriments:
avaluacioiestrategia@soib.caib.es

INDEX

1. INTRODUCCIÓ	1
1.1 <i>Les polítiques actives d'ocupació a les Balears</i>	<i>1</i>
1.2 <i>Tipus de polítiques actives a Balears i resultats clau</i>	<i>2</i>
2. PRESSUPOST	5
3. ORIENTACIÓ LABORAL	7
3.1 <i>El servei d'orientació del SOIB i els programes especialitzats.....</i>	<i>7</i>
3.2 <i>Inscripció i registre en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil a les Illes Balears.....</i>	<i>12</i>
3.3 <i>El POAP</i>	<i>14</i>
4. INTERMEDIACIÓ LABORAL	15
4.1 <i>La gestió d'ofertes de feina.....</i>	<i>15</i>
4.2 <i>Les col·locacions gestionades</i>	<i>18</i>
4.3 <i>Els certificats d'insuficiència</i>	<i>18</i>
4.4 <i>El programes d'adquisició d'experiència laboral: Eures</i>	<i>19</i>
4.5 <i>La plataforma contr@ta</i>	<i>19</i>
5. LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ	21
5.1 <i>Estratègia Balear de Formació Professional per a l'Ocupació</i>	<i>21</i>
5.2 <i>Famílies professionals, certificats de professionalitat i acreditació dels centres de formació</i>	<i>23</i>
5.3 <i>Accions formatives per a treballadors preferentment desocupats</i>	<i>28</i>
5.4 <i>Formació per a col·lectius vulnerables.....</i>	<i>29</i>
5.5 <i>Programes de formació per a treballadors ocupats</i>	<i>30</i>
5.6 <i>La formació no finançada</i>	<i>30</i>
5.7 <i>Formació en competències transversals: idiomes i TICs</i>	<i>31</i>
5.8 <i>Formació dual.....</i>	<i>32</i>
5.9 <i>La formació vinculada en els contractes de formació i aprenentatge</i>	<i>34</i>
5.10 <i>Els Programes Mixtos de Formació i Ocupació</i>	<i>34</i>
5.11 <i>Formació amb compromís de contractació</i>	<i>35</i>
5.12 <i>Les Beques d'Èxit.....</i>	<i>35</i>
5.13 <i>L'avaluació de les competències clau</i>	<i>36</i>
5.14 <i>L'acreditació de l'experiència laboral</i>	<i>38</i>
6. MESURES DIRECTES DE FOMENT I CREACIÓ D'OCUPACIÓ	39
6.1 <i>SOIB Visibles</i>	<i>40</i>
6.2 <i>SOIB Joves Qualificats.....</i>	<i>41</i>
6.3 <i>SOIB Tornam</i>	<i>44</i>
6.4 <i>SOIB Dona.....</i>	<i>44</i>
6.5 <i>Programes de bonificacions i suport a la contractació</i>	<i>44</i>
7. SUPORT A L'EMPRENEDORIA I AL TEIXIT EMPRESARIAL.....	46
7.1 <i>L'Oficina de l'Emprenedor i l'Empresa de l'IDI: Servei i empren</i>	<i>47</i>
7.2 <i>El Programa ICAPE.....</i>	<i>49</i>
7.3 <i>El programa de subvencions a l'autocupació</i>	<i>50</i>
7.4 <i>El programa de subvencions a l'economia social</i>	<i>50</i>
7.5 <i>La xarxa d'AODL</i>	<i>51</i>
8. CONCLUSIONS.....	53
9. BIBLIOGRAFIA.....	55
10. LLISTAT DE QUADRES.....	57
11. LLISTAT DE GRÀFICS	58
12. LLISTAT DE MAPES	58

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Les polítiques actives d'ocupació a les Balears

Enguany fa tres anys que es presenta l'Informe anual de polítiques actives d'ocupació de Balears i es pot afirmar que aquest exercici de transparència periòdica s'ha transformat en tasca estructural del Servei d'Ocupació i de la resta de direccions generals de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria que ajuda a fer una foto fixa sobre el conjunt de programes i actuacions que executen. El pas del temps ajuda a entendre com el Govern prioritza les polítiques d'ocupació per a donar resposta a les disfuncionalitats que presenta el mercat de treball de les Balears i conèixer la seva evolució.

Les polítiques d'ocupació són intervencions públiques dirigides a millorar el funcionament i corregir desequilibris en els mercats de treball. Es distingeixen d'altres accions polítiques en què actuen selectivament per afavorir les persones aturades, les que estan en risc de ser-ho i les que ja han tornat inactives dins el treball mercat (Eurostat, 2014).

Hi ha dues àrees principals d'intervencions en el mercat de treball; d'una banda estan les polítiques passives d'ocupació que proporcionen una substitució d'ingressos de caire temporal pels treballadors que estan a l'atur i així evitar l'exclusió social mentre cerquen una nova feina. El Servei Públic d'Ocupació (SEPE) és l'administració responsable a Espanya de proveir un ingrés en forma de prestació o subsidis.

D'altra banda, estan les polítiques actives d'ocupació, que són un conjunt de programes i serveis dirigits a millorar l'accessibilitat dels aturats en els mercats de treball, d'incrementar les seves habilitats relacionades amb les ocupacions requerides i de promoure el bon funcionament del mercat de treball a través d'una correcta cassació de l'oferta i la demanda (Martin, 2015). Els serveis autonòmics d'ocupació són les administracions responsables d'executar les polítiques d'orientació, formació, intermediació, foment de l'ocupació i l'autocupació, emprenedoria i promoció del desenvolupament local dins el seu territori.

Així doncs, les polítiques actives d'ocupació són l'eina de què disposa el Govern de les Illes Balears per gestionar de manera efectiva la competència en matèria de treball i ocupació. Els principals òrgans administratius autonòmics responsables de les polítiques actives d'ocupació són el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB) i la Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social. Ambdós consensuen amb els agents econòmics i socials les línies d'acció, desenvolupen els plans d'ocupació i estableixen una xarxa de col·laboració institucional amb altres agents especialitzats per desplegar adequadament les polítiques actives d'ocupació en el territori.

Les polítiques passives i les actives estan vinculats pel principi d'activació obligatòria que té com a finalitat reduir el cost de l'atur (Rosholm, 2014) i promoure que els demandants registrats en el servei d'ocupació participin de programes que millorin la seva ocupabilitat. La distribució de competències i el principi d'activació obligatòria promou la cooperació necessària entre el SEPE i el SOIB, tant a les oficines d'ocupació com a nivell directiu a les seus centrals.

L'evidència empírica ha reconegut amplament la utilitat i importància de les polítiques actives d'ocupació com un element clau dels esforços dels països avançats en combatre l'atur (Kluve, 2010) i la crisi econòmica dels darrers anys va confirmar la necessitat inajornable de dotar adequadament els serveis d'ocupació de recursos per a fer front a les diferents formes d'atur (Jansen, 2016). De fet, l'evolució pressupostària del trienni 2016-2018 en polítiques actives d'ocupació i la diversificació de programes i serveis a Balears confirmen l'esforç que el Govern ha fet els darrers anys per a dotar adequadament el SOIB, la Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social i l'Institut d'Innovació Industrial.

Els programes i serveis relacionats amb l'assistència en la recerca de feina, la formació per a l'ocupació, els subsidis salarials per a col·lectius específics, la creació directa d'ocupació en el sector públic i la promoció de l'emprenedoria s'apliquen tant per millorar l'oferta de mà d'obra –qualificació– com per augmentar la demanda de treball –subsidis– i millorar el funcionament del mercat laboral –serveis públics d'ocupació– (Betcherman, Olives i Dar, 2004).

De fet, les polítiques actives d'ocupació estan dissenyades per a moderar les caigudes cícliques de l'economia, reduir els desequilibris estructurals del mercat de treball i donar suport als treballadors en risc (Arellano, 2010). A les Illes Balears la crisi econòmica va afectar significativament les dimensions de temporalitat i parcialitat (Alomar, Caparros, Gayà, Mateu, Ribas i Sbert, 2016) i malgrat el darrer Informe de Mercat de treball de les Balears (OTIB, 2018) indica que la qualitat de l'ocupació a Balears ha millorat significativament, encara queda camí per recórrer i aconseguir un mercat de treball més inclusiu i just. Per això, el Govern, a través del procés de concertació amb els agents econòmics i socials més representatius i signants del Pacte per la Competitivitat, continua executant el Pla d'Ocupació de Qualitat 2017-2020 com a mecanisme corrector de les disfuncionalitats existents en el mercat de treball illenc.

Cal obtenir el millor valor possible per a la despesa pública en polítiques actives d'ocupació (Martin i Grubb, 2001). Una primera passa és conèixer les actuacions fetes per retre comptes a la ciutadania i valorar què funciona i què no, amb la darrera finalitat de fer programes i serveis més eficaços i amb el major grau de cobertura possible. L'Informe anual de polítiques actives d'ocupació i l'Informe anual de Formació Professional per a l'Ocupació es fan ressò d'això. Posteriorment cal avançar cap a l'anàlisi d'eficàcia de les polítiques actives d'ocupació. Aquesta segona passa, s'ha donat recentment a la CAIB perquè la Direcció General d'Ocupació i Economia, en col·laboració amb el SOIB, ha posat en marxa de manera innovadora avaluacions d'impacte econòmic de programes i serveis d'ocupació per a conèixer les taxes d'inserció laboral del beneficiaris una vegada han acabat i per a destriar l'efecte diferencial que té respecte de les persones amb característiques semblants que no participaren.

L'esforç en transparència i eficiència ha transformat el SOIB en una administració pública orientada a resultats, els quals són revisats a curt termini a través dels indicadors d'acompliment d'objectius dels Plans Anuals d'Ocupació (PAPE) de l'Estat i de manera estratègica a través del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears (POQIB). Ambdós Plans estan relacionats i són les guies programàtiques per a dissenyar, executar, seguir i avaluar totes les polítiques actives d'ocupació de les Balears.

1.2 Tipus de polítiques actives a Balears i resultats clau

L'**orientació laboral** és el conjunt d'actuacions adreçades a donar suport a les persones que cerquen feina o en volen canviar. Això és possible a través del diagnòstic professional, l'assessorament professional, la informació laboral i l'entrenament en habilitats per a la recerca de feina. El SOIB desenvolupa una metodologia d'orientació basada en itineraris personalitzats d'ocupació. El itineraris són l'opció manco costosa per augmentar les taxes de recerca activa de feina dels desocupats (Rosholm, 2014).

La **formació professional per a l'ocupació** són el conjunt d'actuacions qualificadores i d'actualització de competències professionals (De la Rica, 2016), poden anar adreçades a treballadors ocupats o desocupats i el seu format és variat: accions formatives, formació amb ocupació, formació dual o formació en competències transversals.

La **intermediació laboral** té per objectiu connectar les ofertes de treball registrades al SOIB amb els treballadors que cerquen feina. Es tracta d'oferir una ocupació adequada a les seves característiques i alhora facilitar a les empreses els treballadors més apropiats als seus

requeriments. Endemés, les noves tecnologies juguen un paper clau en els processos d'intermediació laboral entre l'oferta i la demanda de feina (Kuhn, 2014).

Els **programes de foment i creació d'ocupació** són oportunitats temporals d'ocupació en el sector públic que impliquen la producció de béns o serveis socialment valuosos (Caliendo i Schmild, 2016). Tenen com a principal objectiu incorporar en el mercat laboral a les persones amb majors dificultats d'inserció a través de la seva contractació temporal a les administracions públiques. Per altra banda, les empreses privades poden gaudir de subsidis o bonificacions a la seguretat social com a mecanisme per incentivar la contractació de determinats col·lectius de persones desocupades amb menor productivitat inicial relativa.

El **suport a l'emprenedoria i el desenvolupament local** són el conjunt d'actuacions que esperonen la iniciativa de l'autocupació i la creació de riquesa a l'àmbit local com a mitjà per promoure la incorporació de les persones en el mercat de treball. En definitiva, les polítiques d'emprenedoria volen crear un sistema de suport que promogui el sorgiment de noves empreses i ajudi a superar els problemes que es puguin trobar les empreses recent constituïdes en les fases primerenques del seu desenvolupament (Lundström i Stevenson, 2005).

De manera sintètica, el quadre resum de les principals polítiques actives d'ocupació executades facilita la lectura dels resultats en clau d'execució abans d'entrar en profunditat en cada un dels programes i serveis existents en matèria d'orientació, intermediació laboral, formació, foment d'ocupació, suport a l'emprenedoria i desenvolupament local. Així doncs, el volum d'actuacions en orientació laboral supera els 275.000 serveis caracteritzats pel diferent nivell de durada i intensitat amb els demandants d'ocupació registrats al SOIB que cerquen tornar al mercat laboral o millorar-ne.

Pel costat de l'oferta de treball, la intermediació laboral juntament amb el treball previ de l'orientació fa que el SOIB arribi a gestionar quasi 171.000 col·locacions, enteses com a persones que han rebut un servei d'orientació laboral i han trobat feina abans que hagin transcorregut sis mesos.

La formació per a l'ocupació gestionada pel SOIB mobilitza aproximadament 10.000 participants, els programes de foment de la contractació i creació d'ocupació per a col·lectius de difícil inserció impliquen 2.300 contractacions i finalment el suport a l'emprenedoria i el desenvolupament local suposen més de 4.000 beneficiaris.

Quadre 1. Resum actuacions principals en polítiques actives d'ocupació fetes trienni 2016-2018

POLÍTiques ACTIVES D'OCUPACIÓ		2016	2017	2018
Orientació laboral	Serveis d'orientació laboral que han rebut els demandants a les oficines del SOIB	187189	206706	221739
	Itineraris Personalitzats d'Ocupació fets a les oficines del SOIB pels Tècnics d'ocupació i Mercat Laboral	7423	7670	6752
	Itineraris Integrals d'Inserció laboral fets per entitats especialitzades en col·lectius vulnerables	6118	5296	5727
	Joves incorporats en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil	5332	20413	31969
	Serveis d'orientació acadèmica i professional a través dels punts mixtes del SOIB i la Conselleria d'educació (POAP)	5224	8313	10358
Intermediació laboral	Col·locacions gestionades a través d'ofertes d'ocupació gestionades pel SOIB o perquè els demandants que han signat un contracte previament han rebut serveis d'Orientació	159045	171715	170960
	Llocs de feina gestionats pel SOIB	6810	8861	11981
	Empreses ateses pel SOIB	2419	2929	2953
	Atenció i Preselecció candidats per a ofertes d'ocupació registrades al SOIB	25836	24404	29272
	Atencions demandants gestionades a través de la Xarxa Eures	259	296	160
Formació Professional per a l'Ocupació	Participants en Programes de Formació d'Oferta	10360	8990	9812
	Certificats de professionalitat expedits a Balears	2342	2225	1865
	Beneficiaris de programes de formació Dual acumulat amb contracte en vigor	320	355	456
	Beneficiaris de Programes mixts de formació i ocupació	226	444	439
	Sol·licituds de beques d'èxit	214	533	1088
	Autoritzacions contractes de formació i aprenentatge	309	606	879
	Unitats de competència professionals acreditades per l'IQPIB	1747	1590	723
Foment i creació d'ocupació	Beneficiaris del programa SOIB Visibles	533	558	469
	Beneficiaris del programa SOIB Joves	285	750	581
	Beneficiaris del programa Subvencions a la contractació de persones amb discapacitat en ocupació protegida*	1250	1369	1250
	Centres especials d'ocupació	ND	35	39
Suport a l'emprenedoria i el desenvolupament local	Beneficiaris d'Assessorament especialitzat en emprenedoria per l'IDI	286	279	637
	Formació especialitzada en emprenedoria. Programa ICAPE	3004	3366	2838
	Beneficiaris del Programa de Subvencions per a l'autocupació*	221	247	350
	Beneficiaris del Programa de Foment de l'Economia Social*	17	21	150
	Subvencions a la contractació d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local	40	43	50
TOTAL		426809	478014	513497

* Les dades presentades de l'any 2018 són la previsió de beneficiaris segons PAPE

Font: SOIB, IDI i Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social

2. PRESSUPOST

Diversos autors com De la Rica (2016), Cueto i Suárez (2016) han posat de manifest que la inversió en polítiques actives d'ocupació a Espanya se situa en valors relatius baixos amb independència de la fase del cicle econòmic, la qual cosa dificulta la recuperació del mercat de treball i no evita la depreciació del capital humà de les persones afectades per períodes d'atur. A més a més, s'observa una correlació negativa entre despesa en polítiques actives d'ocupació i taxa d'atur en els països europeus (Pou, 2017).

Per lliurar correctament polítiques actives d'ocupació diversos organismes internacionals han recomanat a l'Administració espanyola que faci un esforç financer entès com a inversió en capital humà que permeti prestar serveis i executar programes d'ocupació de manera adequada (OIT, 2014).

La sèrie històrica de dades presentada en el Quadre 2 mostra com la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria a través del SOIB, IDI i la Direcció General de Treball, Salut Laboral i Economia Social, ha fet una aposta pressupostària decidida amb la intenció d'arribar a un volum de despesa en polítiques actives d'ocupació per persona aturada registrada en el SOIB en línia amb els estàndards europeus.

Quadre 2. Evolució pressupostària per a Polítiques Actives d'Ocupació per Programes de despesa

	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017*	Any 2018*	Any 2019*
SOIB**	37.300.050 €	42.059.332 €	50.900.000 €	75.545.358 €	87.512.696 €	99.117.724 €
IDI	93.990 €	84.274 €	83.719 €	68.855 €	541.455 €	420.000 €
DG TREBALL	5.023.422 €	6.257.771 €	7.115.869 €	8.287.656 €	7.968.191 €	8.709.222 €
TOTALS	42.417.462 €	48.401.377 €	58.099.588 €	83.901.869 €	96.022.342 €	108.246.946 €

(*) El pressupost del SOIB inclou les partides de formació i ocupació que assigna l'Impost de Turisme Sostenible a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria

(**) El pressupost del SOIB també inclou partides per a promoure l'autocupació i foment de l'emprenedoria

Font: SOIB en base en a la llei 14/2018 de 28 de desembre de pressuposts generals de la CAIB

Quadre 3. Evolució històrica de l'atur i demanda registrada al SOIB i previsió pel 2019

	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018	Any 2019*
Aturats registrats	75405	67103	58316	51491	48641	42804
Demandants registrats	113663	105406	95549	88098	86075	79189

(*) Previsió de mitjana anual d'aturats i demandants registrats al SOIB

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

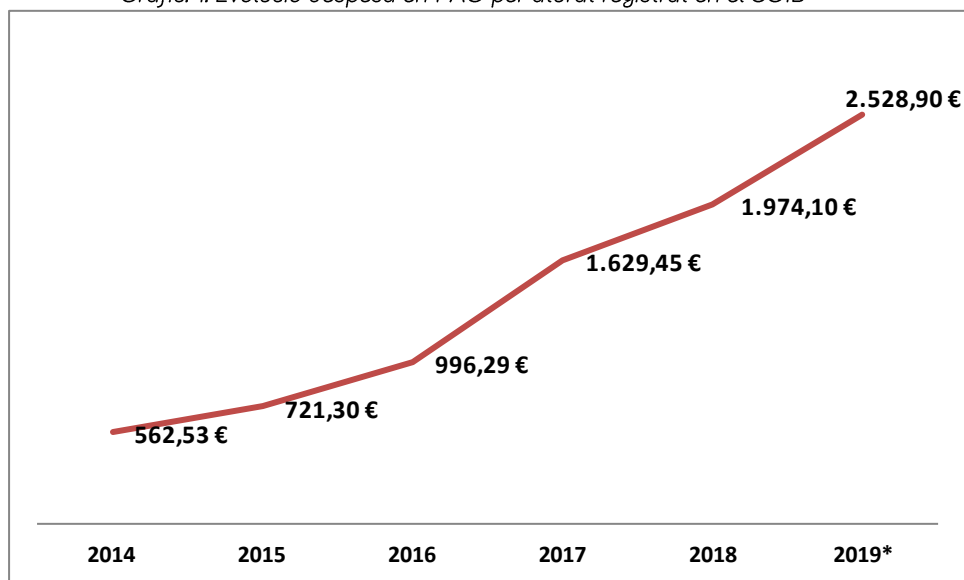
Anant al detall de l'evolució pressupostària per a polítiques actives d'ocupació, cal dir que la despesa del SOIB és la que està inclosa en el Programa 322D Foment i gestió de l'ocupació a les Illes Balears segons les lleis generals de pressuposts de la CAIB més l'assignació que prové del Impost de Turisme Sostenible. S'inclouen tots els programes i serveis d'orientació laboral, la formació professional per a l'ocupació, la intermediació laboral, els programes mixtes de formació i ocupació, la formació dual, el foment de la contractació directa, el desenvolupament local i el sosteniment de les oficines d'ocupació, dels centres de formació i del personal del SOIB. En definitiva, el SOIB gestiona el gruix pressupostari de les polítiques actives d'ocupació a Balears.

Per altra banda, la Direcció General de Treball, Salut Laboral i Economia Social o l'IDI també executen programes o serveis rellevants des de la perspectiva de la demanda de treball com són el suport a la contractació dels col·lectius de difícil inserció, la promoció de l'autocupació, de l'economia social i l'assistència tècnica a l'emprenedoria.

S'observa un increment pressupostari en totes les unitats administratives de la CAIB que executen programes o serveis d'ocupació. El pressupost total destinat a polítiques actives d'ocupació ha passat dels **42.417.462 €** prevists per a l'any 2014 als **108.246.946 €** prevists per a l'any 2019. És un increment del 155.19 % en cinc exercicis pressupostaris, es a dir quasi 66 milions d'euros més per a fer polítiques d'ocupació, la qual cosa permet arribar a una despesa mitja de més de 2.500€ per aturat registrat.

La millora pressupostària juntament amb la baixada sostinguda de l'atur registrat en el SOIB permet desenvolupar una major diversitat d'actuacions en matèria de formació, orientació, intermediació i promoció de l'ocupació i sobre tot, augmentar la qualitat de l'atenció lliurada, el nombre de beneficiaris i desplegar una cobertura territorial adequada dels programes a les diferents illes així com sostenir les actuacions al llarg del temps.

Gràfic. 1. Evolució despesa en PAO per aturat registrat en el SOIB



(*) Calculat amb la previsió d'aturats registrats al SOIB per l'any 2018

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

3. ORIENTACIÓ LABORAL

3.1 El servei d'orientació del SOIB i els programes especialitzats

Les oficines d'ocupació del SOIB són la porta d'entrada que té qualsevol demandant d'ocupació per accedir al catàleg de polítiques actives d'ocupació i així gestionar exitosament la seva transició laboral. Per això, el **Servei d'Orientació Laboral** resulta cabdal a l'hora d'articular tota l'estratègia del Govern de les Illes Balears en polítiques actives d'ocupació, ja que ofereix una entrevista diagnòstica individualitzada i elabora un itinerari personalitzat d'ocupació consensuat amb el demandat d'ocupació que pot incloure accions de capacitació en recerca de feina, de qualificació professional, d'intermediació laboral, de participació en programes de foment o suport a l'emprenedoria.

L'objectiu és ordenar i monitoritzar la intervenció des de l'evidència que aporta el diagnòstic d'ocupabilitat i així facilitar un ventall d'actuacions específiques que ajudin el demandant d'ocupació aconseguir les seves fites professionals.

Al mateix temps, el SOIB finança programes molt especialitzats i gestionats per entitats col·laboradores que estan enfocades en atendre els col·lectius de demandants d'ocupació amb majors dificultats d'inserció. Són els **Itineraris Integrals d'Inserció per a l'Ocupació** que es desglossen en **col·lectius vulnerables** i específicament en **Joves** així com la **Renda Mínima d'Inserció**, ambdós programes són molt més intensius en termes d'ajuda individual, personalitzada i integral que el Servei d'Orientació Laboral lliurat a les oficines d'ocupació.

Les entitats col·laboradores mitjançant metodologies d'intervenció específiques com el treball en suport construeixen un itinerari personalitzat d'ocupació que integra les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar el beneficiari en el mercat de treball de manera regular. Es considera com a col·lectius vulnerables d'atenció prioritària les persones amb discapacitat, els joves en risc d'exclusió social, les persones amb malaltia mental, les dones víctimes de violència de gènere i altres persones en risc d'exclusió social com els beneficiaris de la renda mínima d'inserció.

S'ha actualitzat i millorat la sèrie de dades històrica i concretament la de l'any 2017 donat que l'Informe anterior per raons tecnològiques dels aplicatius estatals de SISPE (MERLIN) només va poder accedir a les dades fins a Octubre de 2017.

Una altra novetat d'enguany es que ja es tenen resultats dels projectes innovadors dissenyats per a donar respostes específiques en els **Aturats de llarga durada** i de l'**oficina sectorial d'Hosteleria** ubicada a la UIB.

Quadre 4. Actuacions principals d'orientació laboral des de les oficines del SOIB

ORIENTACIÓ LABORAL - CARTERA DE SERVEIS	Definició	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Diagnòstics d'ocupabilitat	Atenció específica a l'usuari a fi d'identificar les seves habilitats, competències, formació i experiència, els seus interessos, la seva situació familiar i les possibles oportunitats professionals.	7953	8360	12576
Disseny d' Itineraris Personalitzats per a l'ocupació	Un cop realitzat el Diagnòstic d'ocupabilitat s'ha d'establir el procés més adequat per a l'accés de l'usuari a l'ocupació. Inclou les principals actuacions proposades, calendari de realització, elements de verificació i de seguiment	7423	7670	6752
Accions d'assessorament per a l'ocupació	Ajuda tècnica per elaborar el curriculum en termes de competències professionals i adaptat als objectius del demandant. Altres accions són l'aplicació de tècniques per a la recerca activa d'ocupació, provissió d'informació, maneig de mitjans, tècniques i eines per a la recerca d'ocupació per compte d'un altre, incloent mitjans telemàtics i xarxes socials	18821	34921	42454
Acompanyament en l'itinerari	Seguiment individualitzat per part del tècnic d'ocupació de l'itinerari que duu a terme l'aturat de llarga durada, supervisió de fites i obligacions especialment quan són perceptors de prestació, ajudes o subsidis	3887	5294	9820
Informació Professional	Informació sobre la situació del mercat de treball i l'oferta de polítiques actives d'ocupació; formació, atenció d'ofertes, programes de foment d'ocupació, programes de mobilitat i l'acreditació de l'experiència professional	146367	145918	144604
Informació i motivació per l'autocupació	Informació bàsica sobre temes d'autocupació i creació d'empreses per a l'atenció posterior per part de l'IDI	354	52	56
Eures: suport per a la recerca de feina a l'estranger	Informació sobre la situació del mercat de treball en els diferents països de la UE, característiques de la mobilitat laboral, ofertes de feina i suport en els processos de selecció internacionals	256	281	160
Accions específiques SOIB JOVE i Garantia Juvenil	Orientació integral per a joves inscrits en el Programa Nacional de Garantia Juvenil	2128	4210	3782
Accions específiques per a aturats de llarga durada	Orientació integral per a persones aturades de llarga durada	nd	nd	530
Accions específiques adreçades al sector d'Hosteleria	Orientació integral desenvolupada en el marc de l'oficina sectorial d'Hosteleria de la UIB	nd	nd	1005
TOTALS		187189	206706	221739

Font: Departament d'Orientació i Intermediació. SOIB

Quadre 5. Persones ateses pel Servei d'Orientació Laboral de les oficines del SOIB, 2014-2017 (*)

Persones ateses pels serveis del SOIB **	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017*	Any 2018
Per sexe	77831	79778	96460	87649	95093
Dona	37932	42079	45010	47219	52066
Home	39899	37699	51450	40430	43027
Per trams d'edat	77831	79778	96460	87649	95093
Menors de 25 anys	10656	15491	14061	13187	16521
25 anys i més	67175	64287	82399	74462	78572
Durada de la demanda	77831	79778	96460	87649	95093
Menys de 12 mesos	58567	60227	71379	68740	74380
Més de 12 mesos	19264	19551	25081	18909	20713
Cobren prestació	77831	79778	96460	87649	95093
Si	35834	30050	37832	39870	58264
No	41997	49728	58628	47779	36829

(*) Fins a 31/10/2017

(**) Les persones ateses han pogut rebre més d'un servei d'orientació laboral

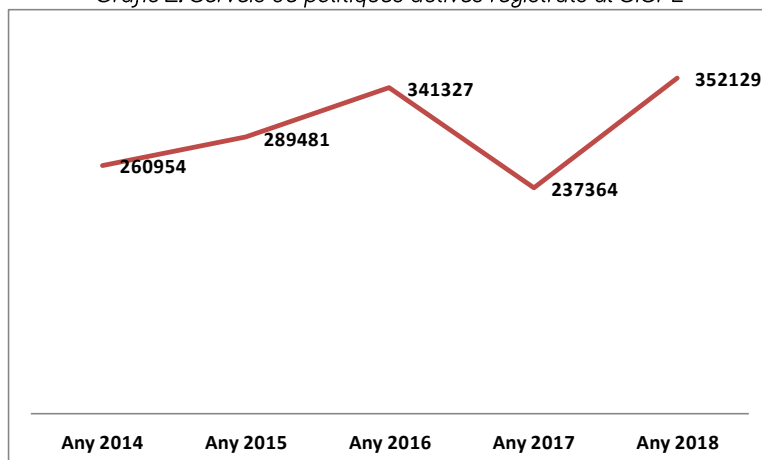
Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Quadre 6. Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables

ORIENTACIÓ LABORAL	Definició	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Itineraris Integrals d'inserció per a l'ocupació en col·lectius vulnerables	Processos d'ajuda individual, personalitzada i integral, en els quals la persona, mitjançant l'acompanyament, construeix un itinerari professional que combina les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar-se al mercat de treball de manera regular.	4385	3717	3473
Itineraris Integrals d'inserció per a l'ocupació en col·lectius vulnerables de joves	Processos específicament dissenyats per a joves d'ajuda individual, personalitzada i integral, en els quals la persona, mitjançant l'acompanyament, construeix un itinerari professional que combina les necessitats personals amb les exigències socials, amb l'objectiu final d'incorporar-se al mercat de treball de manera regular.	nd	nd	1243
Renda Mínima d'Inserció	Accions d'orientació laboral i acompanyament a la inserció a totes les persones beneficiàries de la Renda Mínima d'Inserció regulada pel Decret 117/2001, de 28 de setembre	1733	1579	1009
TOTALS		6118	5296	5725

Font: Servei de gestió de programes d'ocupació 6. SOIB

Gràfic 2. Serveis de polítiques actives registrats al SISPE



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Per conèixer la tasca feta des del SOIB en matèria d'orientació laboral hi ha múltiples mesures, però totes s'han de basar en la informació que queda gravada en els Sistemes Informatius dels Serveis d'Ocupació (SISPE). Això vol dir que cada vegada que es fa una interacció breu o una intervenció llarga amb els demandants d'ocupació cal que els professionals del SOIB ho codifiquin a la base de dades estatal per a facilitar la traçabilitat informàtica.

El SOIB fa servir 4 grans blocs de variables per a monitoritzar adequadament l'orientació laboral i les polítiques actives d'ocupació.

- **Actuacions principals d'orientació laboral des de les oficines del SOIB.** Són les actuacions en orientació laboral que apareixen en el quadre 4 i tenen a veure amb els itineraris personalitzats d'ocupació que elaboren els orientadors laborals de les oficines del SOIB en col·laboració amb el demandant d'ocupació qui pot tenir més d'una acció registrada al SISPE en torn el seu itinerari. L'any 2018 incorpora a les actuacions sectorialitzades de SOIB Jove, les accions de SOIB Aturats de llarga durada i les de l'Escola d'Hoteleria.
- **Persones ateses pel Servei d'Orientació Laboral de les oficines del SOIB.** Són les que apareixen en el quadre 5 i computa tots els demandants d'ocupació atesos qui poden haver rebut més d'una política activa d'ocupació dins el marc dels itineraris personalitzats d'ocupació o bé de manera puntual.
- **Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables.** Són els demandants d'ocupació que pertanyen a col·lectius vulnerables i són atesos a través de programes d'orientació específics i gestionats en forma de convocatòria de subvenció per part del Servei de Gestió de Programes d'Ocupació nº 6 a la seu central del SOIB. És la informació que apareix al quadre 6.
- **Serveis de polítiques actives registrats al SISPE.** Són totes les actuacions de qualsevol política activa d'ocupació que s'hagi fet amb els demandants d'ocupació com per exemple una sessió d'orientació laboral, d'intermediació laboral, la participació a un programa de formació dual, un contracte de foment d'ocupació o suport a l'emprenedoria entre d'altres. En definitiva, és el volum total de registre al SISPE i la informació apareix a la gràfica 2.

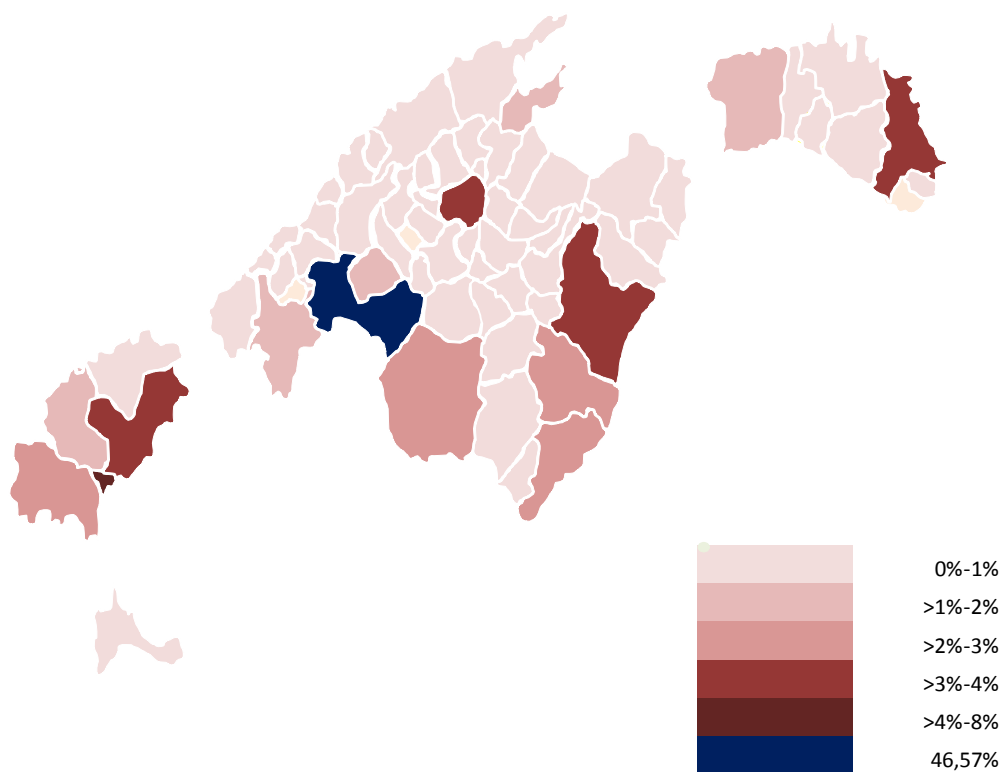
A banda d'aquests quatre nivells d'informació agregada es poden fer explotacions per programa d'ocupació específic, sempre que s'hagi registrat al SISPE. Alguns exemples de programes específics registrats al SISPE que tenen a veure amb l'orientació laboral són Eures, assessorament per a l'autocupació o els programes adreçats a col·lectius vulnerables.

La major part de registre de polítiques actives al SISPE és generada pel Departament d'Orientació i Intermediació Laboral, atès el volum de persones ateses i el nombre d'actuacions que fan amb cada una d'elles els professionals assignats a les 13 oficines d'ocupació que hi ha a Balears.

La gràfica 2 de serveis de polítiques actives registrats al SISPE és una de les mesures de productivitat global emprades juntament amb la matriu de compliment d'objectius dels Plans Anuals de Política d'Ocupació i ajuda a entendre de manera visual el grau d'execució del Pla d'Ocupació de Qualitat 2017-2020 en la prioritat 1 de Millora del Servei d'Orientació laboral.

També cal destacar el nombre de persones ateses per les oficines d'ocupació (95.093) i els beneficiaris de programes específics adreçats a col·lectius vulnerables (5.725) de l'any 2018.

Mapa 1. Distribució per municipis dels itineraris personalitzats d'ocupació del SOIB



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Les oficines d'ocupació són el múscul del Servei d'Orientació Laboral de la CAIB amb quasi el 97,5 % de les accions d'orientació registrades l'any 2018 al SISPE. No obstant això, la perspectiva qualitativa i altament intensiva dels programes adreçats als col·lectius de major dificultat d'inserció i lliurats per entitats especialitzades obliga a entendre el conjunt de l'orientació laboral com un sistema complementari on es conjuguen alhora les dimensions quantitatives i qualitatives d'ambdues línies d'intervenció en orientació laboral.

El mapa de distribució municipal dels itineraris personalitzats d'ocupació reforça la importància de desenvolupar l'Orientació laboral des dels paràmetres de la Cartera Comú de Serveis del Sistema Nacional d'Ocupació amb criteris d'equitat i promovent una assignació de recursos que tingui en compte les particularitats del territori.

La radiografia dels trets distintius de les persones beneficiàries d'orientació laboral durant l'any 2018 ha evolucionat respecte anys anteriors; encara s'atenen més dones (53,53 %) que homes però la diferència per sexe s'ha acurtat més del 2% respecte l'any 2016, continua sent un col·lectiu de més de 45 anys (36,51 %) amb un nivell d'estudis bàsics assolit (71,05 %) i encara no fa 6 mesos que estan registrats com a demandant d'ocupació (85,74 %) cosa que indica la millora de quasi el 8% en atenció precoç. La major dificultat és que la gran majoria de beneficiaris d'orientació laboral no gaudeix de prestacions (62,90 %).

3.2 Inscripció i registre en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil a les Illes Balears

La Garantia Juvenil és una iniciativa europea que facilita l'accés dels joves al mercat de treball i estableix que els joves han de rebre una oferta d'ocupació, d'educació, de formació o de pràctiques de qualitat després d'haver finalitzat els seus estudis, i en tot cas abans que hagi transcorregut quatre mesos des que es quedaren aturats.

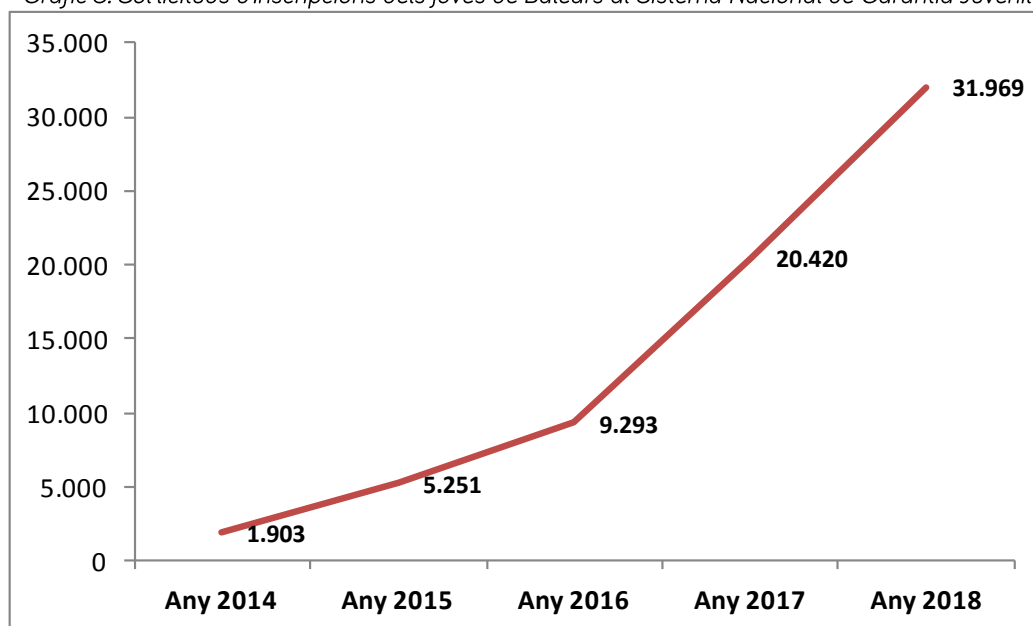
La complexitat de la inscripció i dels requisits d'elegibilitat dels joves en la Garantia Juvenil ha afectat el seu desenvolupament en els primers anys de la mesura. El RD llei 6/2016 de mesures urgents per a l'impuls del Sistema Nacional de Garantia Juvenil ha simplificat els processos d'inscripció i ha permès que els joves demandants inscrits en els serveis d'ocupació també quedessin inscrits en la Garantia Juvenil. Al mateix temps, ha facilitat la inscripció retroactiva fent florir més casos de joves susceptibles de ser beneficiaris de la garantia juvenil

Quadre 7. Requisits accés Garantia Juvenil

Característiques dels joves per a ser beneficiaris del SNGJ
Ésser espanyol o ciutadans de la Unió Europea o dels Estats que participen de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu. També s'admeten ciutadans extracomunitaris titulars d'una autorització per a residir en territori espanyol que habiliti per treballar
Estar empadronat en qualsevol localitat del territori espanyol.
Tenir més de 16 anys i menys de 30 anys.
No haver treballat en el dia natural anterior a la data de presentació de la sol·licitud, ni haver rebut accions educatives en el dia natural anterior a la data de presentació de la sol·licitud
Presentar una declaració expressa de tenir interès a participar activament de les actuacions que es desenvolupin en el marc de la Garantia Juvenil. La demanda d'ocupació emesa pel SOIB es considera prova fefaent.

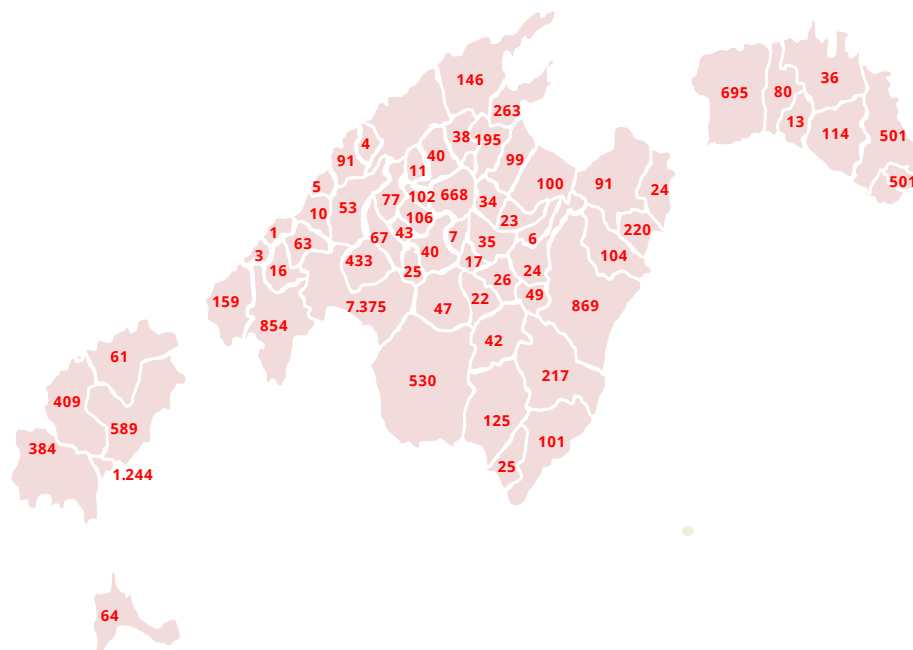
Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Gràfic 3. Sol·licituds d'inscripcions dels joves de Balears al Sistema Nacional de Garantia Juvenil



Font: SOIB i MEYSS

Mapa 2. Distribució municipal dels beneficiaris del SNGJ desembre 2018



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Palma és el municipi on trobem el major nombre de persones beneficiàries de la Garantia Juvenil. En general, podem observar que el nombre de beneficiaris a escala municipal és una combinació de la proporció de gent jove existent en els municipis i dinamisme econòmic del territori.

Quadre 8. Distribució per edat i sexe dels beneficiaris de Garantia Juvenil 2017

EDATS	HOMES	DONES	TOTAL
16-19	2.298	1.565	3.863
20-24	3.945	3.337	7.282
25-29	2.792	3.447	6.239
MAJORS 30	432	530	962
TOTAL	9.467	8.879	18.346

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

La inscripció en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil resulta clau perquè el jove de les Illes Balears participi plenament del conjunt de polítiques actives d'ocupació, ja que se'ls ofereix un orientador laboral de referència per fer un diagnòstic i un itinerari personalitzat d'inserció d'acord amb les seves necessitats i expectatives. Les dades a desembre de 2018 confirmen l'esforç al llarg de la legislatura per a convertir la Garantia Juvenil en una realitat atractiva pel jove de Balears. L'evolució en el nombre de sol·licitud d'inscripcions (31.969), beneficiaris (18.346) i la distribució territorial a nivell municipal reforça continuar amb les actuacions dissenyades en el Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears 2017-2020 pel col·lectiu de joves.

Per altra banda, les dades ens indiquen que hi ha més homes (51,6%) que dones inscrites (48,4%) i la franja d'edat més destacada és la de 20 a 24 anys en els homes i de 25 a 30 anys en les dones. Cal fer esment que hi ha beneficiaris majors de 30 anys perquè es van inscriure en el SNGJ abans de tenir 30 anys i el sistema els computa. Un altra avantatge d'incorporar els joves a la Garantia Juvenil és que permet cofinançar programes i serveis d'ocupació amb càrrec al Programa Operatiu d'Ocupació Juvenil del Fons Social Europeu.

3.3 EL POAP

El **Punt d'Orientació Acadèmica i Professional** és una iniciativa conjunta entre el SOIB i la Direcció General de Formació Professional que ofereix un servei d'orientació i d'informació transversal en matèria de formació professional lliurat conjuntament entre l'administració educativa i la laboral pels demandants d'ocupació així com pels estudiants. L'objectiu es facilitar la informació clau per a comprendre el Sistema Integrat de Qualificacions i Formació Professional, les vies d'accés a les titulacions reglades o a la formació basada en certificats de professionalitat i les convalidacions possibles. Sens dubte, el POAP s'ha transformat en una de les iniciatives més innovadores recollides en el Pla de Formació Professional Integrada 2018-2021 i que endemés es considera bona pràctica per part de l'equip d'avaluadors de la Comissió Europea del 2on cicle de millora del programa EVADES en el Sistema Nacional d'Ocupació (Comissió Europea, 2018)

Actualment hi ha sis Punts d'Orientació Acadèmica i Professional que estan distribuïts per Palma (2), Marratxí, Sa Pobla, Maó i Eivissa. Es fan servir instal·lacions de la Conselleria d'Educació, centres educatius per a persones adultes i centres integrats de formació professional.

Quadre 9. Evolució de les atencions en els Punts d'Orientació Acadèmica Professional

POAP	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
	Atencions en els Punts d'Orientació Acadèmica Professional conjunts entre SOIB i Conselleria d'Educació	ND	1230	5224	8313	10358

Font: Unitat gestora POAP. Departament d'Orientació i Intermediació. SOIB

Quadre 10. Tipologia d'atencions del POAP l'any 2018

POAPS / Consultes ateses	Presencials	Telefòniques	Correu electrònic	Formulari POAP	Grupals educ.	Grupals POAP	Tel. Aux	TOTALS	%
CENTRAL (Palma)	2326	1396	281	123	0	0	2703	6829	65,9%
JOAN TAIX (Sa Pobla)	414	213	33	8	180	255	0	1103	10,7%
NAUTICOPESQUERA (Palma)	257	35	8	0	19	0	0	319	3,1%
SON LLEBRE (Marratxí)	482	255	62	22	0	185	0	1006	9,7%
MAÓ	208	82	32	6	330	87	0	745	7,2%
EIVISSA	214	29	30	12	0	71	0	356	3,4%
TOTALS	3901	2010	446	171	529	598	2703	10358	100,0%

Font: Unitat gestora POAP. Departament d'Orientació i Intermediació. SOIB

Les atencions del POAP són de caire presencial, telefònic i electrònic. També es fan tallers grupals i conferències a centres educatius. Es tracta d'acostar la realitat laboral al món educatiu i de promoure la formació professional en el món laboral. L'heterogeneïtat de demandes d'informació, el volum de consultes any darrera anys fins arribar a rècord històric l'any 2018 (10.358) impulsen el POAP com un programa estable i rellevant en els pròxims anys.

4. INTERMEDIACIÓ LABORAL

4.1 La gestió d'ofertes de feina

La intermediació laboral té per objecte casar les ofertes de treball existents i els treballadors que busquen una ocupació adequada a les seves característiques. Al mateix temps facilita els treballadors més apropiats als requeriments productius de les empreses. És un procés bidireccional, que afecta tant el demandant d'ocupació com a l'empresa que vol cobrir vacants.

El Pla d'Ocupació de Qualitat té com a prioritat núm. 5 desenvolupar el Servei d'Intermediació Laboral i diversificar les seves actuacions en matèria de detecció de necessitats de les empreses, captació i difusió d'ofertes, preselecció de candidats, assessorament en bonificacions a la Seguretat Social, gestió de la contractació, impuls de l'oferta privada i pública, dels programes de formació amb alternança amb l'ocupació, de les ofertes derivades dels programes de foment d'ocupació, i pràctiques no laborals o estades a altres països de la Unió Europea en col·laboració amb la xarxa Eures.

L'any 2018 es va donar servei a **2.953 empreses diferents**, rècord històric de la sèrie de dades.

Per altra banda, el SOIB ha consolidat la reestructuració del Servei d'Intermediació laboral i avança cap a la especialització i sectorialització en funció de les característiques de les empreses a través de la unitat **SOIB Empreses**, i l'**Oficina Sectorial de l'Escola d'Hoteleria** alhora que manté l'atenció de proximitat a les empreses a través de les **oficines d'ocupació** i avança cap a la digitalització amb la intenció darrerera d'incrementar el nombre d'empreses usuàries, millorar l'atenció i mantenir els valors corporatius d'accés universal, igualtat i gratuïtat en la prestació del servei.

Des de la perspectiva dels demandants d'ocupació participar d'un procés d'intermediació laboral suposa una fita important dins el seu itinerari personalitzat d'ocupació, ja que implica que l'orientador de referència considera que compleix els requisits de l'oferta d'ocupació i està preparat per desempenyar adequadament la feina o participar de programes d'adquisició d'experiència laboral.

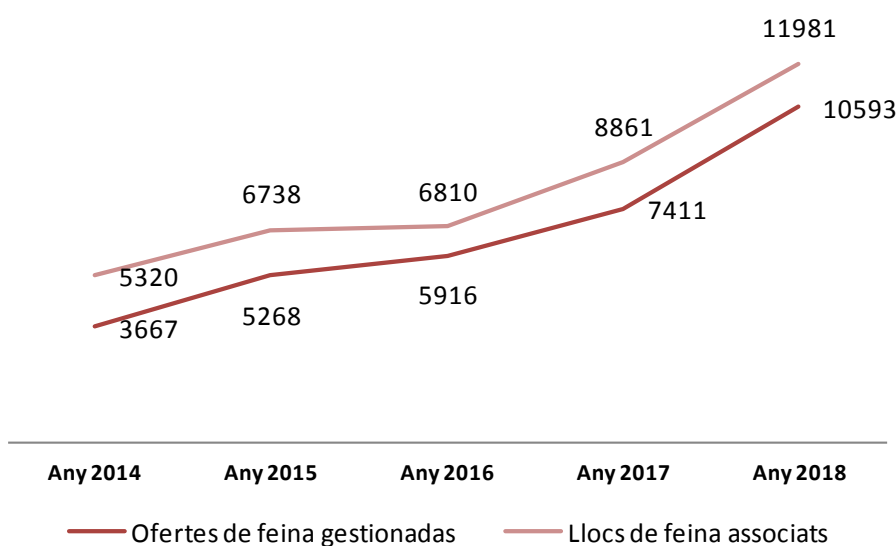
És fonamental facilitar a les empreses capital humà qualificat i informar-les del catàleg de serveis oferts pel SOIB, de manera que els ajudi a millorar la seva eficiència i productivitat. Per altra banda, una intermediació laboral adequada facilita l'adquisició d'experiència professional en els col·lectius amb majors dificultats d'inserció, bé sigui directament a l'empresa privada o a través de programes de mobilitat, de formació dual, de contractació i d'activació per evitar l'exclusió dins el mercat laboral.

Quadre 11 Evolució de les empreses ateses pel SOIB en matèria d'intermediació laboral

INTERMEDIACIÓ LABORAL	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Empreses	Conjunt d'empreses diferents que presenten ofertes d'ocupació	1722	2285	2419	2929	2953

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Gràfic 4. Evolució de la intermediació laboral del SOIB



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Quadre 12. La intermediació laboral des de 2014 a 2018

INTERMEDIACIÓ LABORAL BENEFICIARIS	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Atenció ofertes	Número de demandants d'ocupació que han estat atesos i valorat la seva idoneïtat pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB	25769	27855	25836	27940	29272
Preselecció ofertes	Número de demandants que han estat preseleccionats pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB. Implica la idoneïtat del perfil en relació amb els requeriments del lloc de feina ofertat i l'enviament posterior a entrevista amb l'empresa per a la selecció final	10472	11976	12615	13526	13388
Demandants d'ocupació que han rebut serveis d'intermediació i els han contractats empreses privades amb o sense l'empresa privada oferta del SOIB	Número de demandants que han estat contractats i havien estat atesos pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB per l'empresa privada	11832	13778	12246	14287	15463
Demandants d'ocupació que han estat contractats en llocs de feina subvencionats o programes d'ocupació	Número de demandants que han estat contractats i havien estat atesos pel Servei d'Intermediació en relació a una oferta registrada al SOIB a través d'administracions públiques i subvencions	19	302	933	1220	760

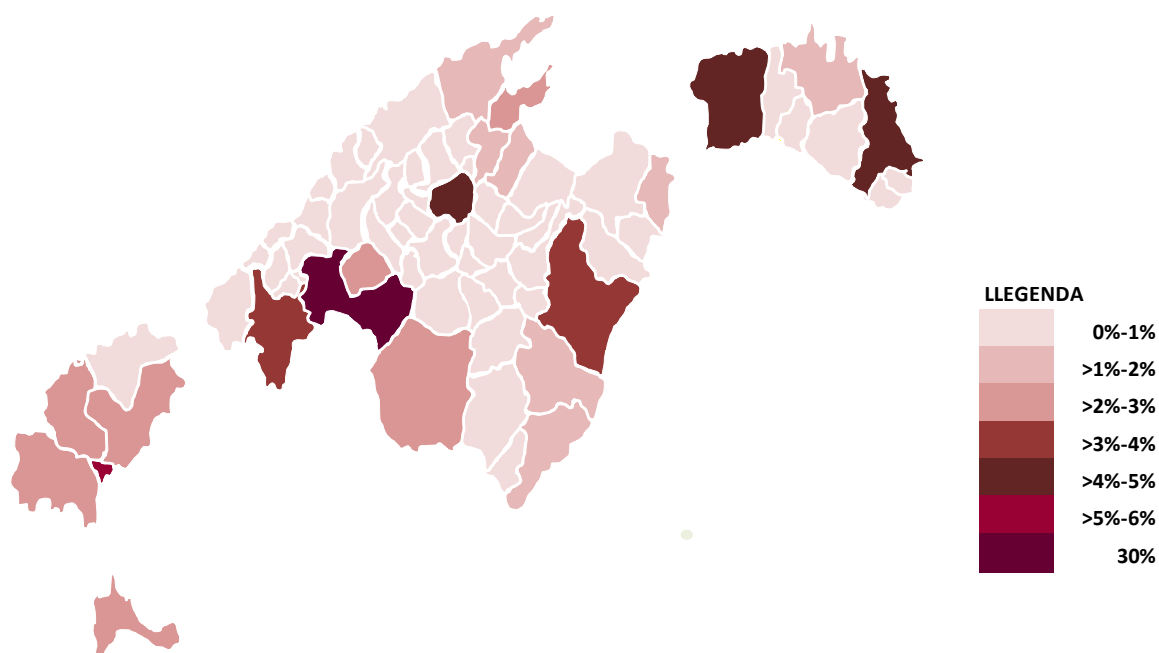
Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

La sèrie de dades sobre intermediació laboral indica que el SOIB és el principal agent de col·locació de les Balears i que la tendència és positiva en línia amb la recuperació del mercat de treball, la qual arriba a 11.981 llocs de feina gestionats l'any 2018 enfront dels 5.320 de l'any 2014. És a dir, el SOIB ha duplicat el nombre de llocs de feina oferts en només quatre anys.

L'any 2018 es varen atendre a 29.272 demandants d'ocupació per a ofertes de feina gestionades pel SOIB i es varen preseleccionar 13.388 candidatures, la qual cosa indica que el 45% dels candidats eren adequats en els requeriments de l'oferta i varen ser enviats posteriorment a l'empresa per mantenir entrevistes de selecció o realització de proves d'aptitud. Per altra banda, la participació dels demandants d'ocupació en els processos de selecció del SOIB esperona la seva inserció laboral, tant en les ofertes de feina registrades en el SOIB com en altres que no gestiona, ja que 15.463 demandants d'ocupació que havien estat atesos pel Departament d'Orientació i Intermediació Laboral del SOIB han obtingut un lloc de feina.

Finalment, cal recordar la important progressió en el nombre de demandants que han rebut serveis d'intermediació laboral i han estat contractats en llocs de feina subvencionats o a través de programes d'ocupació públics. S'ha passat de 19 demandants l'any 2014 a 1.220 l'any 2017 i 760 demandants l'any 2018 i això és conseqüència de l'esforç financer i de gestió de polítiques actives que s'ha fet els darrers anys.

Mapa 3. Distribució municipal de les ofertes de feina gestionades pel SOIB l'any 2018



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

La distribució territorial de la oferta de feina gestionada pel SOIB indica que Palma i els municipis amb major nombre d'habitants concentren més oportunitats de feina pels demandants d'ocupació i ajuda a planificar de manera específica l'atenció a les empreses i la Intermediació laboral.

4.2 Les col·locacions gestionades

Les col·locacions gestionades pel SOIB van més enllà que els resultats aconseguits pel Servei d'Intermediació Laboral, ja que inclou els seus resultats i alhora els demandants d'ocupació que han estat atesos pel SOIB i han trobat una feina amb independència de la procedència de l'oferta. Es a dir, les col·locacions gestionades són totes les possibles situacions que es donen quan es registra una oferta laboral en el servei d'ocupació i es tanca per cobertura o quan un demandant d'ocupació causa baixa del SOIB perquè ha signat un contracte i havia rebut un servei o política activa d'ocupació de qualsevol tipus i no només d'intermediació com màxim sis mesos abans de trobar la feina.

En definitiva, el tractament estadístic de les col·locacions gestionades pel SOIB mostra la mediació del servei d'ocupació, tant des de la perspectiva de la demanda d'ocupació com de l'oferta de feina i considera totes les possibles casuístiques associades.

Quadre 13. Les col·locacions gestionades pel SOIB des de 2014 a 2018

COL·LOCACIONS	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Mallorca	Col·locacions per compte d'un altre de demandants que estan d'alta, suspensió o de baixa inferior a sis mesos i han rebut un servei o política activa d'ocupació	83515	104851	118248	127281	126567
Menorca		18573	19561	19275	18592	18479
Pitiüses		14601	18065	21522	25842	25914
	TOTALS	116689	142477	159045	171715	170960

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Les dades indiquen l'esforç sostingut els darrers anys en el nombre de col·locacions gestionades pel SOIB que arriba a les 170.960 l'any 2018, la qual cosa implica una millora del 20% respecte l'any 2015. L'augment es deu sobretot a la millor eficiència del Servei d'Orientació Laboral per atendre demandants d'ocupació, la incorporació de la metodologia d'itineraris personalitzats d'ocupació, oferir el ventall de serveis i polítiques actives d'ocupació del SOIB, aconseguir que els demandants participin de les actuacions ofertes i registrar-ho adequadament al SISPE.

4.3 Els certificats d'insuficiència

L'Ordre TAS 1745/2005, de 3 de juny, regula administrativament els requisits per a l'expedició dels certificats d'insuficiència de demandants adequats i disponibles per cobrir ofertes de feina i que habiliten les empreses per dur treballadors extracomunitaris a Espanya amb permís de residència i de treball. La finalitat és autoritzar les empreses que incorporin personal extracomunitari perquè puguin continuar amb la seva activitat habitual quan no trobin demandants adequats en els requisits de l'oferta de feina registrada en el Servei d'Ocupació.

El certificat d'insuficiència de demandants adequats i disponibles és un indicador indirecte del desajust entre els demandants d'ocupació existents i les competències requerides per les empreses, així com també de l'eficàcia dels serveis d'ocupació per casar oferta i demanda eficaçment dins el mercat de treball.

Quadre 14. Evolució dels certificats d'insuficiència a Balears des de 2014 a 2018

CERTIFICATS D'INSUFICIÈNCIA	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
	Autoritzacions a empreses a què incorporin personal extracomunitari perquè puguin continuar la seva activitat habitual quan no trobin demandants adequats en els requisits de l'oferta de feina	56	93	98	110	98

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

El Servei d'Intermediació Laboral del SOIB va gestionar 11.981 ofertes de feina l'any 2018 i només 98 ofertes han acabat en l'emissió d'un certificat d'insuficiència (0.93%) millorant sensiblement respecte d'anys anteriors. Les ocupacions més freqüents que han rebut un certificat d'insuficiència són cantants, músics, acròbates, professors d'idiomes, metges, analistes, enginyers informàtics, tècnics de manteniment naval i patrons de buc, entre d'altres.

4.4 El programes d'adquisició d'experiència laboral: Eures

El Servei d'Intermediació Laboral és agent actiu d'Eures que és la principal xarxa de cooperació creada per la Comissió Europea amb la finalitat de facilitar la lliure circulació de treballadors pels 28 estats membres de la UE més Suïssa, Islàndia, Liechtenstein i Noruega. El SOIB a través d'Eures ofereix serveis d'informació, assessorament, contractació i col·locació als treballadors i empresaris que vulguin fer feina a qualsevol país que forma part de la xarxa Eures.

Els resultats del quadre 15 mostren que la línia d'actuació del Pla d'ocupació de qualitat de les Illes Balears 2017-2020 sobre la consolidació de programes europeus com a mecanisme d'adquisició d'experiència laboral de les persones desocupades inscrites al SOIB esta consolidada.

Quadre 15. El SOIB a la xarxa Eures

EURES	Activitats	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Adequació d'ofertes i demandes d'ocupació i col·locació de marc transnacional i transfronterer	Fires d'ocupació laboral europees amb la participació del servei d'ocupació alemany i de l'austríac	2	1	1
	Atencions individuals a treballadors d'altres països de la Xarxa Eures	600	300	200
	Atencions individuals a empreses d'altres països de la Xarxa Eures: informació general	30	22	10
Organització i implementació d'esdeveniments de selecció a Espanya. Fet a mida segons les demandes	Events de reclutament de candidatures	2	2	1
	Atencions individuals a demandants d'ocupació registrats al SOIB que cerquen feina a un país de la Xarxa Eures	256	296	160
	Demandants d'ocupació registrats al SOIB que han estat contractats a un país Europeu com a resultat de la intermediació de la Xarxa Eures	20	2	1
	Atencions individuals a empreses d'altres països de la Xarxa Eures: suport, preselecció i reclutament	10	22	10
Suport a la millora de la integració dels mercats laborals a la Unió Europea	Jornades tècniques	1	1	1
	Participants	30	20	20
Informació i disseminació de les condicions de treball i vida a la Unió Europea	Interaccions informatives a través dels canals SOIB i SEPE: webs, facebook i altres	900	900	900
Mesures per a facilitar i animar a la mobilitat dels joves treballadors	Beques "El teu primer treball Eures"	7	5	8

Font: Unitat gestora EURES. Departament d'Orientació i Intermediació. SOIB

4.5 La plataforma contr@ta

El Servei d'Intermediació Laboral té la competència de registrar tots els contractes, renovacions i modificacions de relacions contractuals que es donin a les Illes Balears.

Actualment gran part de les gestions estan centralitzades de manera telemàtica a través de la plataforma contr@ta i d'altres es fan a les oficines d'ocupació del SOIB. Les comunicacions són variades i inclouen qualsevol modalitat de contracte, transformacions de contractes, pròrrogues, còpies bàsiques, crides a fixes discontinus i hores complementàries.

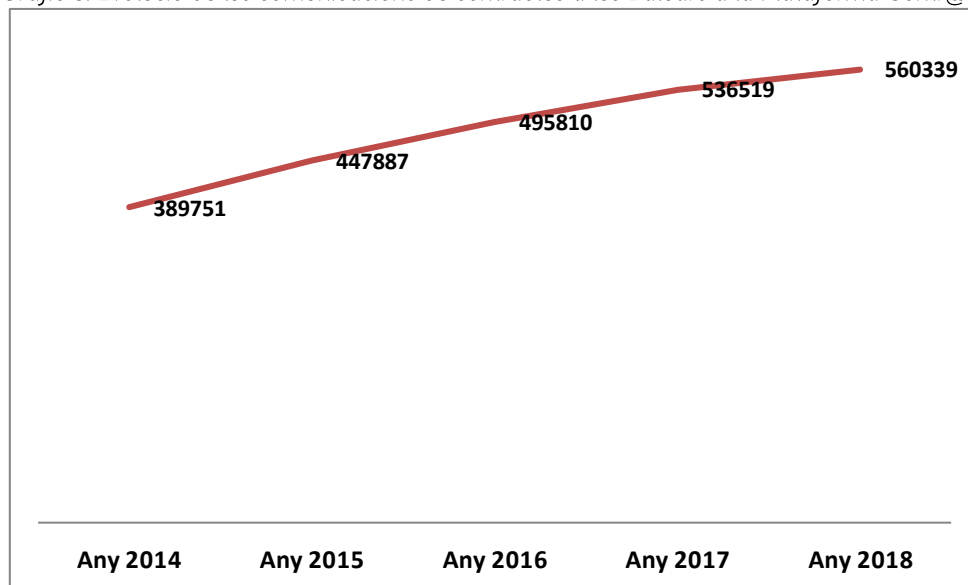
Quadre 16. Evolució de les actuacions de registre i assessorament de la plataforma contr@ta

PLATAFORMA CONTR@TA	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
	Registre de tots els contractes a les Balears	389751	447887	495810	536519	560339
	Registre de totes les renovacions i modificacions de les relacions contractuals que es donin a les Balears	108331	107563	104117	119613	76487
	TOTALS	498082	555450	599927	656132	636826

Font: SOIB

Les dades indiquen una evolució positiva en el nombre contractes registrats fins arribar l'any 2018 a 560.339 contractes a Balears. El nombre de modificacions i renovacions (76.487) ha baixat respecte els anys anteriors, ambdues dades indiquen que cal continuar consolidat la línia d'actuació en matèria informativa i d'assessorament sobre la contractació que determina el Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes 2017-2020.

Gràfic 5. Evolució de les comunicacions de contractes a les Balears a la Plataforma Contr@ta



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

5. LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ

5.1 Estratègia Balear de Formació Professional per a l'Ocupació

La formació professional per a l'ocupació és la principal política activa d'ocupació que adequa la qualificació del capital humà en base a les necessitats productives de l'economia. Els demandants d'ocupació formats són més ocupables, ja que incrementen les probabilitats d'aconseguir un lloc de feina respecte dels que no es formen (Alegre, 2010) i la formació professional és una bona sortida a Balears per a la inserció en el mercat de treball (Guerrero, Ribas i Sendra, 2017). Les accions de la formació professional per a l'ocupació qualifiquen professionalment vers els requeriments productius de les empreses.

En el mes de novembre de 2015 es va posar en marxa l'**Estratègia Balear de Formació Professional per a l'Ocupació** que integra la formació professional reglada i l'ocupacional d'una manera pionera a l'Estat espanyol. És la prioritat 4 del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears i inclou totes les línies d'actuació i accions de capacitació.

L'Estratègia es basa en un model on s'activen i coordinen tots els recursos de la Xarxa pública educativa i laboral de Balears de formació professional de qualitat que són 66 a l'any 2018. Així doncs, en formen part els instituts d'educació secundària que imparteixen formació professional i els centres educatius per a persones adultes que són titularitat de l'administració educativa; per part de l'administració laboral s'incorporen tots els centres propis de formació professional, els centres integrats de formació professional i els centres de referència nacional. Per altra banda, la perspectiva pública es complementa adequadament amb els agents privats a través de la participació dels centres col·laboradors que estan degudament acreditats pel SOIB i incorporats en el Registre Estatal de Centres de Formació Professional per a l'Ocupació.

Quadre 17. Evolució dels centres de formació professional per a l'ocupació pública a les Balears

CENTRES DE FORMACIÓ	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Propis	Són els IES que imparteixen FPO, CEPAS, Centres de formació del SOIB, Centres integrats de FP i Centres de Referència Nacional	50	66	71	71	66
Col·laboradors	Centres de formació de titularitat privada que estan acreditats per l'Administració laboral com a Garantia de Qualitat	306	280	212	201	179

Font: SOIB

L'objectiu de l'Estratègia és impulsar l'adquisició i la millora de les competències professionals, afavorir l'aprenentatge continu durant tota la vida per evitar l'obsolescència professional i millorar l'ocupabilitat dels demandants d'ocupació a través de la qualificació professional basada en certificats de professionalitat que faciliten el reconeixement de competències professionals de dins el marc del Sistema Nacional de Qualificacions. Es vol crear una col·laboració positiva entre la formació professional impartida des de l'àmbit educatiu i la formació professional de l'àmbit laboral, alhora que es promou el retorn al sistema educatiu reglat de les persones amb manco qualificacions com a mecanisme de millora del capital humà.

L'Estratègia també permet que els centres de formació privats puguin impartir formació professional per a l'ocupació allà on no hi arribi la xarxa pública, i l'any 2018 hi havia 179 centres col·laboradors acreditats i autoritzats. Es tracta de posar en marxa tots els recursos formatius de les Illes, però donant protagonisme als recursos públics i sense ànim de lucre.

Quadre 18. Descripció iniciatives de formació SOIB

FORMACIÓ		Definició
OFERTA FORMATIVA ADREÇADA A PERSONES TREBALLADORES DESOCUPADES	Accions formatives per a desocupats	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat i adreçada a la qualificació de persones desocupades per a què es reincorporin al mercat de treball
	Programes específics per a col·lectius vulnerables	Formació professional per a l'ocupació que pot basar-se o no en certificats de professionalitat i adaptada a persones en risc d'exclusió o que formen part dels col·lectius més vulnerables envers el mercat de treball
	Formació amb compromís de contractació	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat i adreçada a la qualificació de persones desocupades per a què una vegada es qualifiquin en les competències requerides per les empreses siguin contractades amb augment net de plantilla
OFERTA FORMATIVA ADREÇADA A PERSONES TREBALLADORES OCUPADES	Programes de formació sectorials	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors ocupats d'un sector productiu concret amb la finalitat d'actualitzar coneixements, satisfer necessitats específiques i mantenir-los adaptats en els requeriments del seu lloc de feina
	Programes de formació transversals	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors ocupats de qualsevol sector productiu amb la finalitat d'actualitzar coneixements transversals i mantenir-los adaptats en els requeriments del seu lloc de feina
ALTRES INICIATIVES DE FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ	Formació Dual per a persones vulnerables	Formació en alternança amb l'ocupació i basada en certificats de professionalitat adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i/o persones discapacitades que es qualifiquen amb contracte laboral
	Formació Dual a sectors estratègics	Formació en alternança amb l'ocupació i basada en certificats de professionalitat adreçada a persones joves desocupades que es qualifiquen amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques com la nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç
	Formació Dual a sectors estratègics a través de centres propis	Formació en alternança amb l'ocupació i basada en certificats de professionalitat adreçada a persones joves desocupades que es qualifiquen amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques on els centres de formació són públics i formen part de la Xarxa Balear de FPO
	Programes Mixts de formació i ocupació	Formació basada en certificats de professionalitat adreçada a persones desocupades que es qualifiquen en alternança amb l'ocupació en el marc de contractes de formació i aprenentatge amb administracions locals
	Accions no finançades pel SOIB i autoritzades	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat que està autoritzada pel SOIB i és executada per part d'entitats privades sense suport de finançament del Servei d'Ocupació
ACTUACIONS DE SUPORT A LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A L'OCUPACIÓ	Contractes per a la formació	Autoritzacions de la formació associada en els contractes de formació i aprenentatge acordats directament entre empreses i joves
	Beques d'èxit	Programa d'incentius pel retorn a la formació professional per a l'ocupació i al sistema educatiu dirigit a persones que són demandants d'ocupació i cursen formació
	Punts d'Orientació Acadèmica i professional (POAPS)	Servei d'orientació i d'informació en matèria de formació professional lliurat conjuntament entre la Conselleria d'Educació i el SOIB pels demandants d'ocupació

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

L'any 2018, l'oferta formativa impartida ha inclòs els programes mixts de formació i ocupació, les accions formatives adreçades a persones desocupades, la formació en idiomes i noves tecnologies, les accions formatives adreçades a col·lectius vulnerables, la formació dual, la

formació per a ocupats els Programes de Beques d'Èxit, les proves de competències clau i els processos d'acreditació de l'experiència laboral.

Per vertebrar i informar adequadament en els demandants registrats en el SOIB tota l'oferta formativa ha participat el Servei d'Orientació Laboral, el Servei d'Orientació Acadèmica de la Conselleria d'Educació i el Punt d'Orientació Acadèmica i Professional (POAP) ha tingut un rol destacat com a frontissa entre el món de l'educació i el del treball.

5.2 Famílies professionals, certificats de professionalitat i acreditació dels centres de formació

Des de l'any 2012, el SOIB elabora l'[Informe anual d'avaluació de la formació professional per a l'ocupació](#) que segueix les directrius establertes pel RD 395/2007, de 23 de març, pel qual es regula el subsistema de formació professional per a l'ocupació, i per la Llei 30/2015, de 9 de setembre, per la qual es regula el Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació en l'àmbit laboral i la posterior normativa de desplegament. Això ha permès observar tendències clares sobre la formació professional per a l'ocupació a les Balears en els darrers anys, algunes de les quals també es mostren en l'Informe anual de polítiques actives d'ocupació de les Balears.

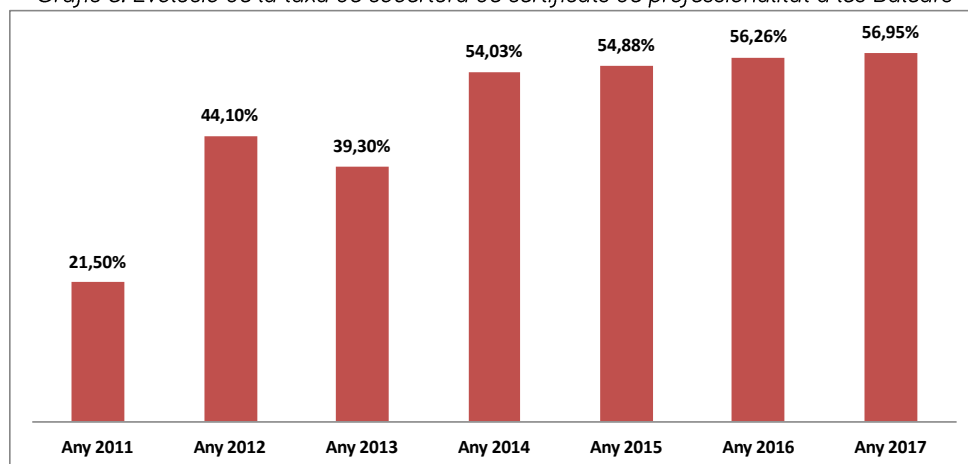
El RD 1128/2003, de 5 de setembre, pel qual es regula el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, articula la formació professional per a l'ocupació en torn a 26 Famílies professionals, i el RD 34/2008, de 18 de gener, pel qual es regulen els certificats de professionalitat, promou que la formació professional per a l'ocupació s'imparteixi a través dels mòduls formatius vinculats als certificats de professionalitat per així acreditar les qualificacions professionals amb independència de la via d'adquisició, assegurar uns elevats estàndards de qualitat, la validesa de l'expedició en tot el territori nacional i facilitar processos de transferència o d'homologació amb la formació professional que prové del sistema educatiu reglat.

El SOIB desenvolupa la seva oferta formativa a través dels certificats de professionalitat amb independència que la formació estigui adreçada a treballadors desocupats, ocupables, vulnerables o sigui via programes formatius en alternança amb l'ocupació.

La finalitat és promoure, des de l'exigència administrativa, la millor formació possible i això ha obligat en els centres de formació propis o col·laboradors a acreditar-se com a entitats amb capacitat per impartir certificats de professionalitat i així incorporar-se al Registre oficial de centres de formació per a l'ocupació. Per altra banda, els docents també han de complir fefaentment amb els requisits de coneixements i experiència professional rellevant que determina la normativa estatal reguladora dels certificats de professionalitat de referència.

La darrer dada disponible indica que el nombre de certificats de professionalitat vigents en el catàleg d'especialitats formatives és 583. A les Balears ja es poden impartir fins a 332 certificats de professionalitat diferents del total del repertori de certificats de professionalitats existents. La raó és la promoció i esforç dels centres de formació en acreditar-se per a la impartició de la formació professional per a l'ocupació. Any darrere any, la taxa de cobertura de certificats de professionalitat s'incrementa en el territori fins arribar al 57%.

Gràfic 6. Evolució de la taxa de cobertura de certificats de professionalitat a les Balears



Font: Servei de Planificació, acreditacions i certificats de professionalitat. SOIB

Quadre 19. Taxa de cobertura de certificats de professionalitat per famílies professionals a Balears

FAMÍLIES PROFESSIONALS	Nº DE CP AL REPERTORI NACIONAL	Nº DE CP A CENTRES ACREDITATS	COBERTURA A LES BALEARS
ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	14	14	100%
AGRÀRIA	45	45	100%
COMERÇ I MÀRQUETING	19	19	100%
ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	31	31	100%
IMATGE PERSONAL	14	14	100%
MARÍTIM PESQUERA	29	29	100%
SANITAT	3	3	100%
SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	24	24	100%
IMATGE I SO	12	11	92%
HOTELERIA I TURISME	24	20	83%
INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	23	19	83%
TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	32	25	78%
EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	24	17	71%
ACTIVITATS FÍSiques I ESPORTIVES	17	11	65%
SEGURETAT I MEDI AMBIENT	21	10	48%
ENERGIA I AIGUA	16	7	44%
FUSTA, MOBLE I SURO	18	7	39%
INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	18	6	33%
INDÚSTRIES ALIMENTÀRIES	27	7	26%
ARTS GRÀFIQUES	31	6	19%
FABRICACIÓ MECÀNICA	28	3	11%
TÈXTEL, CONFECCIÓ I PELL	33	3	9%
QUÍMICA	27	1	4%
ARTS I ARTESANIES	21	0	0%
INDÚSTRIES EXTRACTIVES	18	0	0%
VIDRE I CERÀMICA	14	0	0%
TOTAL	583	332	56,95%

Font: Servei de Planificació, acreditacions i certificats de professionalitat. SOIB

Actualment només hi ha tres famílies professionals que no tenen cap centre de formació acreditat i consegüentment, no es pot impartir a les Balears. De fet enguany s'ha incorporat la família de la Química després de fer una tasca de camp amb el clúster econòmic de química a les Balears (IDI, 2016). No obstant això, resta pendent acreditar centres per a impartir certificats de professionalitat d'arts i artesanies, indústries extractives, vidre i ceràmica.

Quadre 20. Evolució certificats de professionalitat i acreditacions parcials acumulables expedides

CERTIFICATS DE PROFESSIONALITAT	Any 2013	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
CERTIFICATS DE PROFESSIONALITAT EXPEDITS ANUALMENT	1578	3160	2863	2342	2225	1733
ACREDITACIONS PARCIAIS ACUMULABLES EXPEDIDES ANUALMENT	23	84	126	153	162	273
TOTAL	1601	3244	2989	2495	2387	2138

Font: Servei de Planificació, acreditacions i certificats de professionalitat. SOIB

L'evolució dels certificats de professionalitat arriba a un valor màxim l'any 2015 de 2.863 per a després a descendir paulatinament fins a 1.733 de l'any 2018 mentre que les acreditacions parcials acumulables s'incrementen any darrera any com a conseqüència de la millora de l'oferta formativa modular cap els participants. Cal recordar que a través de les acreditacions parcials acumulables es pot aconseguir un certificat de professionalitat sencer quan ja s'han aprovat tots els mòduls formatius que donen dret a acreditacions parcials acumulables.

Quadre 21. Distribució territorial dels certificats de professionalitat expedits l'any 2018

CERTIFICATS DE PROFESSIONALITAT	ANY 2018
Mallorca	1418
Menorca	163
Pitüses	152
TOTALS	1733

Font: Servei de Planificació, acreditacions i certificats de professionalitat. SOIB

La distribució territorial dels certificats de professionalitat a l'any 2018 indica que la majoria s'expedeixen a Mallorca (81,82%) en línia amb el volum de demandants i centres de formació existents a Mallorca.

Quadre 22. Distribució per famílies professionals dels certificats de professionalitat expedits

Famílies professionals	ANY 2018
SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	15,64%
HOTELERIA I TURISME	22,39%
AGRÀRIA	12,29%
TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	4,15%
ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	7,16%
COMERÇ I MÀRQUETING	3,69%
IMATGE PERSONAL	2,42%
ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	4,27%
INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	2,83%
SEGURETAT I MEDI AMBIENT	10,79%
SANITAT	2,71%
ACTIVITATS FÍSQUES I ESPORTIVES	3,64%
INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	3,06%
FABRICACIÓ MECÀNICA	0,29%
IMATGE I SO	0,29%
ENERGIA I AIGUA	1,10%
TÈXTIL, CONFECCIÓ I PELL	0,00%
INDUSTRIES ALIMENTÀRIES	0,06%
EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	0,69%
MADERA, MOBLE I SURO	0,35%
MARÍTIMO PESQUERA	1,85%
ARTS GRAFIQUES	0,35%

Font: Servei de Planificació, acreditacions i certificats de professionalitat. SOIB

La distribució de l'expedició de certificats de professionalitats a les Balears i unitats d'acreditacions parcials acumulables indica que els participants que assoleixen la formació amb èxit han posat el focus en les famílies professionals amb major rellevància pel mercat de treball o de caràcter estratègic i amb bones perspectives per a l'ocupació com és la sostenibilitat econòmica, social o ambiental de les illes donat el tipus de certificats de professionalitat més freqüents obtinguts i que tal i com assenyala el quadre 19 estan relacionats amb serveis socioculturals i a la comunitat, hotelaria i turisme, agrària, administració i gestió, transport i manteniment de vehicles, comerç i màrqueting, activitats físiques i esportives, instal·lació i manteniment, imatge personal i sanitat.

Quadre 23. Volum de participants segons la formació oferta que gestiona el SOIB l'any 2018

PARTICIPANTS ACCIONS FORMATIVES	DESCRIPCIÓ	Any 2013	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018*
ACCIONS FORMATIVES TREBALLADORES I TREBALLADORS EN ATUR	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat i adreçada a la qualificació de persones desocupades per a què es reincorporin al mercat de treball	13966	12652	13318	8437	7620	6659
ACCIONS FORMATIVES COL·LECTIUS VULNERABLES	Formació professional per a l'ocupació que pot basar-se o no en certificats de professionalitat i adaptada a persones en risc d'exclusió o que formen part dels col·lectius més vulnerables envers el mercat de treball	979	1911	2892	1047	734	1201
ACCIONS FORMATIVES TREBALLADORES I TREBALLADORS OCUPATS	Formació professional per a l'ocupació adreçada a treballadors ocupats amb la finalitat d'actualitzar coneixements i mantenir-los adaptats en els requeriments del seu lloc de feina	-	247	406	266	14	895
FORMACIÓ NO FINANÇADA	Formació professional per a l'ocupació basada en certificats de professionalitat que està autoritzada pel SOIB i és executada per part d'entitats privades sense suport de finançament del Servei d'ocupació	-	-	-	250	622	1057
TOTAL		14945	14810	16616	10000	8990	9812

Any 2018*. Dades avançades

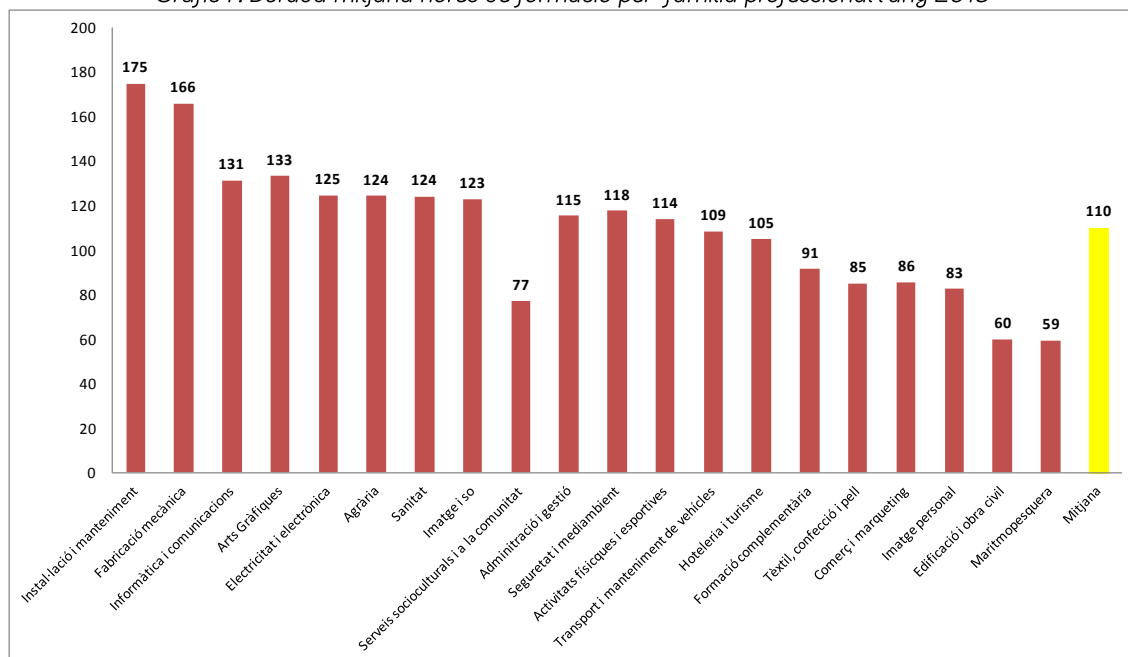
Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Les dades avançades de l'any 2018 indica que el nombre de participants a les distintes modalitats de la formació d'oferta que gestiona el SOIB va arribar a 9.812, xifra que previsiblement creixerà quan s'hagi acabat de tancar el seguiment tècnic de totes les accions formatives de l'any 2018. La dada ja és significativament major que els 8.990 de l'any anterior.

Un altre aspecte interessant és la mitjana d'hores de la formació impartida per famílies professionals ja que indica l'esforç de temps que han de dedicar els participants si volen cobrir tots els mòduls formatius vinculats en els certificats de professionalitat.

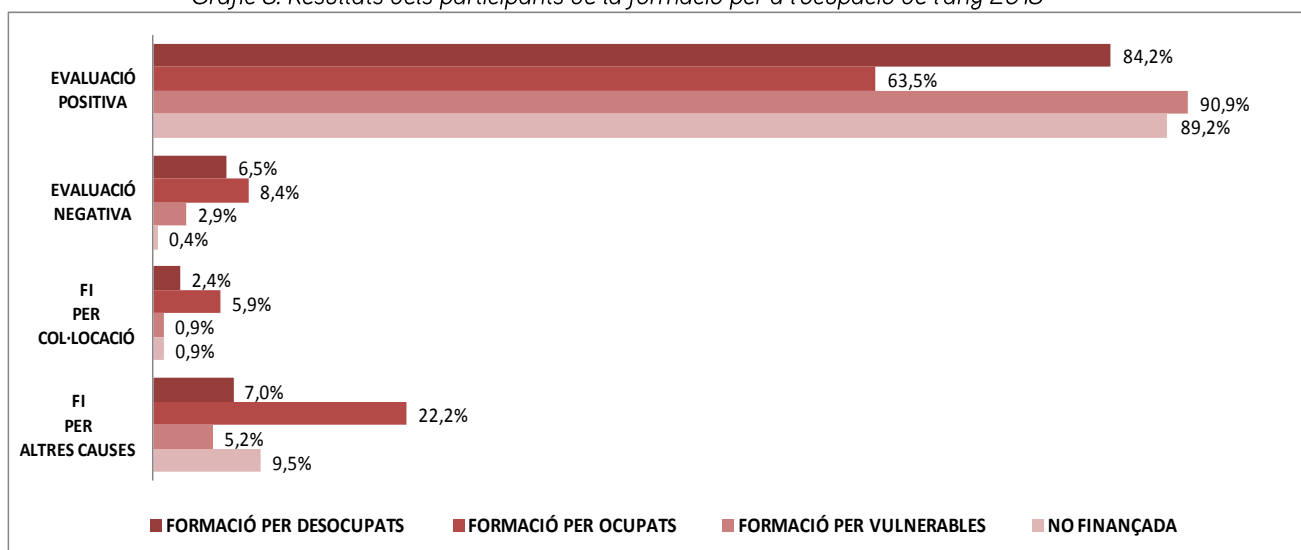
Les dades del gràfic 7 indiquen grans diferències entres unes famílies i d'altres per a l'any 2018, essent la que consumeix més temps la família professional d'Instal·lació i manteniment (175h) o la de Fabricació Mecànica (166h) enfront de Serveis Socioculturals a la comunitat (77h) o Edificació i obra civil (60h).

Gràfic 7. Durada mitjana hores de formació per família professional l'any 2018



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Gràfic 8. Resultats dels participants de la formació per a l'ocupació de l'any 2018



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Els resultats dels participants de la formació d'oferta que gestiona el SOIB són positius especialment en la formació per a desocupats (84,2%) i col·lectius vulnerables (91%) i no tant per a la formació d'ocupats (63,5%) i la taxa general amb independència de la modalitat indica que quasi tothom (83,64%) aconseguix una avaluació positiva que condueix a l'obtenció d'una acreditació modular parcial o un certificat de professionalitat segons les darreres dades disponibles de l'any 2018.

5.3 Accions formatives per a treballadors preferentment desocupats

La Llei 30/2015, de 9 de setembre, per la qual es regula el Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació en l'àmbit laboral, estableix que l'oferta formativa per a treballadors desocupats va dirigida a cobrir les necessitats formatives detectades en els itineraris personalitzats d'inserció i en les ofertes d'ocupació. Amb caràcter general s'atorga prioritat als aturats amb baix nivell de qualificació i s'inclouen preferentment accions dirigides a l'obtenció de certificats de professionalitat.

Quadre 24. Participants d'accions formatives adreçades a desocupats, per famílies professionals i sexe any 2018

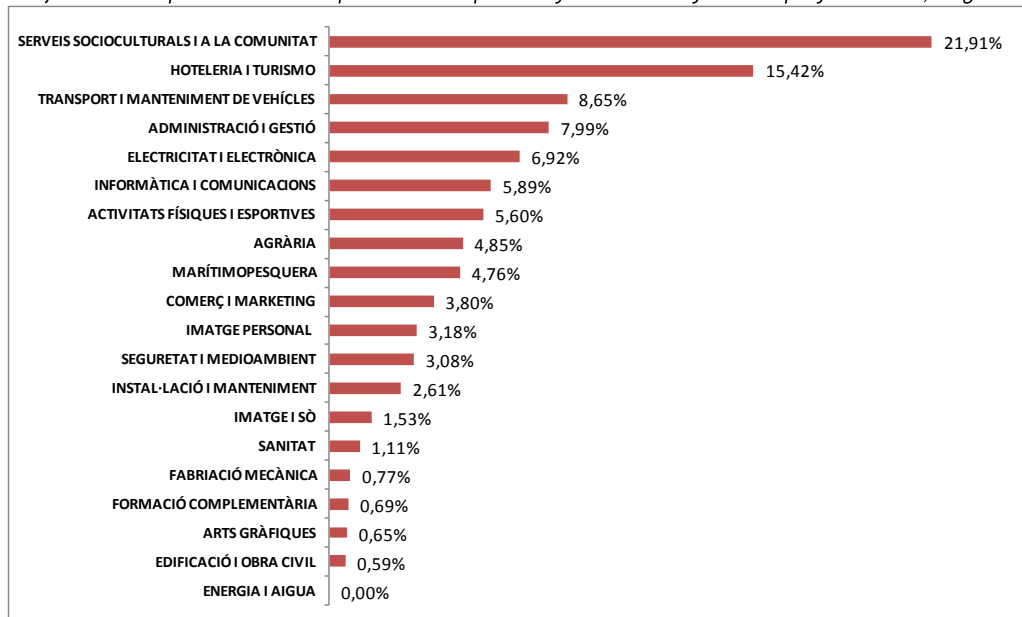
INICIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES DESOCUPATS	ACTIVITATS FÍSQUES I ESPORTIVES	145	228	373
	ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	423	109	532
	AGRÀRIA	141	182	323
	ARTS GRÀFIQUES	32	11	43
	COMERÇ I MARKETING	141	112	253
	EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	5	34	39
	ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	4	457	461
	ENERGIA I AIGUA	0	0	0
	FABRICACIÓ MECÀNICA	3	48	51
	FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA	36	10	46
	HOTELERIA I TURISMO	645	382	1027
	IMATGE PERSONAL	200	12	212
	IMATGE I SÒ	38	64	102
	INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	125	267	392
	INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	1	173	174
	MARÍTIMOPESQUERA	72	245	317
	SANITAT	32	42	74
	SEGURETAT I MEDIOAMBIENT	55	150	205
	SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	1076	383	1.459
	TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHÍCLES	24	552	576
TOTAL		3.198	3.461	6.659

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Les dades avançades de l'any 2018 de participants en accions formatives per a desocupats indiquen que hi ha una distribució equilibrada entre homes (52%) i dones (48%).

Respecte de les famílies professionals de les que es deriven les accions formatives destaquen serveis socioculturals, hoteleria i turisme, transport i manteniment de vehicles, administració i gestió, electricitat i electrònica, informàtica i comunicacions i activitats físiques i esportives. Són especialitats formatives molt demandades a nivell de mercat laboral i hi ha una bona distribució territorial de centres de formació acreditats, alhora que moltes d'elles són accessibles a persones amb nivells de qualificació baixos.

Gràfic 9. Participants d'accions per a desocupats en funció de les famílies professionals, any 2018



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

5.4 Formació per a col·lectius vulnerables

Els programes específics de formació per a col·lectius vulnerables gaudeixen de major flexibilitat en la impartició per adequar-se a la situació específica dels participants, tot i que també estan basats en certificats de professionalitat. La finalitat és incorporar en dinàmiques de formació a les persones amb majors dèficits i dificultats per a la inserció. Sovint la formació per a col·lectius vulnerables s'imparteix en paral·lel i en les mateixes instal·lacions que la formació per a desocupats o ocupats, la qual cosa facilita la normalització del procés de formació per als participants.

Quadre 25. Participants en accions formatives per a vulnerables, per famílies professionals i sexe, any 2018

INICIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES COL·LECTIUS VULNERABLES	ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	367	171	538
	COMERÇ I MÀRQUETING	11	19	30
	ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA	1	48	49
	FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA	15	6	21
	HOTELERIA I TURISME	160	13	173
	IMATGE PERSONAL	203	23	226
	INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT	0	66	66
	SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	57	11	68
	TÈXIL, CONFECCIÓ I PELL	27	3	30
TOTAL		841	360	1201

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Les dades avançades de l'any 2018 indiquen que és un tipus de formació amb majoria de dones (70%) i hi ha manco diversitat de famílies professionals respecte d'altres tipus de formació. No obstant això hi ha una forta concentració d'accions formatives relacionades amb Administració i gestió (44,80%) i Imatge personal (18,82%).

5.5 Programes de formació per a treballadors ocupats

Els programes de formació per ocupats de l'any 2018 varen facilitar que 895 treballadors es qualifiquessin en les famílies professionals de serveis socio-sanitaris i a la comunitat, administració i gestió, imatge personal i formació complementària. La convocatòria de formació per a ocupats del SOIB ha incrementat sensiblement el nombre de participants ocupats respecte d'anys anteriors però encara està en fora de les magnituds de participants ocupats que fan servir la formació de demanda per a qualificar-se a través de bonificacions a la cotització de la quota patronal a la Seguretat Social que gaudeixen les empreses (Ballester, Miguel i Caparros, Francisco, 2018).

Quadre 26. Participants en accions formatives per a ocupats, per famílies professionals i sexe, any 2018

INICIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES TREBALLADORS OCUPATS	ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	363	93	456
	COMERÇ I MARQUETING	11	0	11
	FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA	19	10	29
	INFORMÀTICA I COMUNICACIONS	13	30	43
	SERVEIS SOCIOCULTURALS A LA COMUNITAT	234	122	356
TOTAL		640	255	895

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Malgrat l'anterior, cal dir que si bé es cert que els treballadors ocupats poden fer servir la formació de demanda bonificada a través de les empreses en les quals estan contractats o dels permisos individuals de formació, les empreses de les Illes Balears són les que manco aprofiten la formació de demanda en el conjunt de l'Estat espanyol (Fundae, 2016).

5.6 La formació no finançada

La formació no finançada però autoritzada pel SOIB va agafant més força any darrera any com a conseqüència de la millora en el nombre de centres acreditats pel SOIB i el major reconeixement que tenen en el mercat de treball els certificats de professionalitat. Les dades avançades de l'any 2018 indiquen que 1.057 persones han optat per aquesta modalitat de formació amb major pes de dones (56,57%) que d'Homes (43,47%) perquè la família professional amb més participants és la d'imatge personal que inclou moltes ocupacions altament feminitzades.

Quadre 27. Participants en accions formatives no finançades, per famílies professionals i sexe

INICIATIVA DE FORMACIÓ	FAMÍLIA PROFESSIONAL	DONA	HOME	TOTAL
ACCIONS FORMATIVES NO FINANÇADES	ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ	40	23	63
	EDIFICACIÓ I OBRA CIVIL	2	26	28
	FABRICACIÓ MECÀNICA	3	36	39
	IMATGE PERSONAL	375	73	448
	SANITAT	28	13	41
	SEGURETAT I MEDIAMBIENT	45	211	256
	SERVEIS SOCIOCULTURALS A LA COMUNITAT	105	77	182
TOTAL		598	459	1.057

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

5.7 Formació en competències transversals: idiomes i TICs

Des de l'any 2016 el SOIB ha posat especial interès en oferir formació en competències transversals com els idiomes i les tecnologies de la informació i comunicació. Per això s'ha treut una convocatòria específica per a finançar especialitats formatives adreçades a treballadors desocupats d'anglès i d'altres idiomes i de noves tecnologies. L'any 2018, aquesta oferta formativa ha quedat subsumida en altres convocatòries de formació però es manté el compromís d'oferta donada la seva rellevància per a la inserció de qualitat en el mercat de treball.

En el trienni 2016-2018 el SOIB ha finançat i executat 213 cursos d'idiomes i han participat 3.405 demandants, abastant les llengües d'anglès, alemany, italià i rus. Cal destacar que més del 66 % de les persones participants dels cursos d'idiomes són dones, la qual cosa indica que els idiomes són un tipus de formació feminitzada.

Els idiomes no formen part de les especialitats conduents a certificats de professionalitat, però es basen en el Marc comú europeu de referència per a les llengües, com és el cas de l'anglès. Hi ha més participants en els cursos d'idiomes de nivell baix (A1 i A2) que en els cursos de nivell intermedi (B1) o superior (B2 i C1). És un indicador indirecte del nivell de llengua estrangera que tenen els treballadors desocupats, i consegüentment de l'oferta formativa que ha de desplegar el SOIB. Les dades avançades de l'any 2018 indiquen que no es va impartir formació en Rus i tampoc en Italià.

Quadre 28. Cursos d'idiomes i participants que finalitzen trienni 2016-2018

IDIOMA	ACCIÓ FORMATIVA	ANY 2016					ANY 2017					ANY 2018*				
		Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
ANGLÈS	A1	11	183	60	123	60%	12	214	53	161	39%	15	242	80	162	59%
	A2	11	183	67	116	62%	13	215	61	154	46%	20	307	103	204	61%
	B1	6	91	39	52	68%	16	274	77	197	46%	10	155	50	105	48%
	B2	4	66	27	39	58%	8	135	45	90	37%	6	101	49	52	50%
	C1	3	51	14	37	33%	3	35	19	16	34%	3	44	15	29	34%
	Anglès nivell 2	0	0	0	0	0%	0	0	0	0	0%	2	21	6	15	52%
	Atenció al públic	6	102	34	68	76%	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND
ALEMANY	Gestió comercial	9	139	49	90	70%	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND
	A1	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND	9	137	55	82	42%
	A2	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND	3	48	17	31	27%
	Atenció al públic	10	155	60	95	68%	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND
	Gestió comercial	6	95	25	70	40%	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND
	Alemanys nivell 2	0	0	0	0	ND	12	197	65	132	43%	1	14	6	8	29%
	Alemanys nivell 3	0	0	0	0	ND	2	34	8	26	32%	0	0	0	0	ND
ITALIÀ	Atenció al públic	1	17	4	13	76%	1	15	8	7	47%	0	0	0	0	ND
RUS	Atenció al públic	7	98	40	58	64%	3	37	11	26	43%	0	0	0	0	ND
TOTALS		74	1180	419	761	56,29%	70	1156	347	809	42,00%	69	1069	381	688	52,00%

Any 2018*. Dades avançades

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Per altra banda, els cursos d'idiomes de caire pràctic i no vinculats al Marc comú europeu de referència per a les llengües, com Atenció al públic o Gestió comercial, són molt demandats perquè impliquen més flexibilitat curricular i orientació cap a les competències lingüístiques bàsiques requerides per a llocs de feina relacionats amb activitats de comerç i sector auxiliar. A més, obtenen resultats més positius a l'avaluació final respecte dels fonamentats en el Marc europeu comú de llengües, i una possible raó és el menor nivell d'exigència requerit.

Quadre 29. Cursos d'informàtica i participants que finalitzen, anys 2016 i 2018

INFORMÀTICA	ANY 2016					ANY 2017					ANY 2018*				
	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA	Núm. CURSOS	PARTICIPANTS	HOMES	DONES	AVALUACIÓ POSITIVA
Eines web 2.0	4	61	25	36	84%	8	137	64	73	55%	3	46	15	31	65%
Confecció i publicació pàgines web	10	94	58	36	82%	3	58	31	27	83%	11	108	67	41	72%
Operacions auxiliars i manteniment sistemes microinformàtics	6	53	48	5	79%	10	134	111	23	95%	13	178	131	47	87%
Seguretat informàtica	5	57	43	14	91%	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND
Desenvolupament d'aplicacions amb tecnologies web	3	21	16	5	90%	9	90	74	16	76%	3	27	18	9	89%
Alfabetització informàtica: Informàtica i internet	0	0	0	0	ND	0	0	0	0	ND	4	61	14	47	84%
TOTALS	28	286	190	96	85%	30	419	280	139	77%	34	420	245	175	78%

Any 2018*: Dades avançades

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Els cursos d'informàtica i tecnologies de la comunicació són molt demandats pel mercat laboral però la major dificultat és l'alta especialització que demanen les empreses, les dificultats de trobar centres acreditats per a la seva impartició i en darrer lloc el fet que sovint els demandants d'ocupació no reuneixen les competències i nivells de qualificació requerits per a l'accés i participació en el curs.

Malgrat les dificultats de planificació de la formació relacionada amb les noves tecnologies, el SOIB en el trienni 2016 a 2018 ha finançat i executat 92 cursos relacionats amb continguts web, seguretat informàtica o manteniment de sistemes microinformàtics, i han finalitzat la formació 705 participants. Com a novetat cal destacar que l'any 2018 s'han incorporat accions formatives d'alfabetització informàtica. El 63,56 % de les persones participants són homes, la qual cosa indica que és un tipus de formació masculinitzada.

Com a conclusió i malgrat el nombre de participants en cursos d'informàtica (1.125) és sensiblement menor que en els cursos d'idiomes (3.405) cal tenir present que els resultats d'avaluació de la formació són més positius en informàtica que amb els d'idiomes.

5.8 Formació dual

Des de l'any 2015 el SOIB desenvolupa programes de formació dual amb el tercer sector i amb empreses privades. Allò que es va considerar com a projecte pilot ja està plenament consolidat en l'oferta de programes i serveis del SOIB i ofereix la possibilitat de millorar l'ocupabilitat, la qualificació i la inserció professional de les persones participants a través de contractes de formació i aprenentatge en un règim d'alternança d'activitat laboral retribuïda.

És una alternativa de capacitació i preparació cap a l'ocupació dels joves fins als 30 anys amb especials dificultats d'inserció laboral, així com de les persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social sempre que compleixin els requisits administratius de contractació i participació.

Quadre 30. Evolució dels participants de programes de formació dual amb empreses

PARTICIPANTS PROGRAMES DE FORMACIÓ DUAL SEGONS ANY DE CONVOCATÒRIA	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
PARTICIPANTS PROGRAMES DE FORMACIÓ I OCUPACIÓ AMB EMPRESES I ONGS	215	320	355	456

Font: Servei de Seguiment Tècnic d'Orientació i Foment de l'Ocupació. SOIB

El nombre de participants de programes de formació Dual del SOIB arriba a 1.346 i es pot afirmar que s'ha avançat significativament en la línia d'actuació d'impuls de la formació dual i promoció de l'aprenentatge dins l'àmbit laboral que s'esdevé del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears 2017-2020.

Quadre 31. Històric de convocatòries, projectes i participants de la Formació Dual del SOIB

ANUALITAT	CONVOCATÒRIA	DEFINICIÓ	ALUMNES TREBALLADORS
Any 2015	PILOT DUAL VULNERABLES	Projecte innovador de Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i/o persones discapacitades	215
Any 2016	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç	113
	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i/o persones discapacitades	207
Any 2017	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i/o persones discapacitades	166
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS AMB CENTRES PROPIS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques on els centres de formació són públics i formen part de la Xarxa Balear de FPO	22
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç	167
Any 2018	DUAL VULNERABLES	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral adreçada a col·lectius en risc d'exclusió social i/o persones discapacitades	168
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS AMB CENTRES PROPIS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques on els centres de formació són públics i formen part de la Xarxa Balear de FPO	29
	DUAL SECTORS ESTRATÈGICS	Formació basada en certificats de professionalitat amb contracte laboral en activitats econòmiques estratègiques; nàutica, hoteleria, TIC, moble, calçat i comerç	259
TOTALS			1346

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

La Formació Dual s'ha consolidat a través de la renovació de les convocatòries de subvencions adreçades a col·lectius vulnerables i especialment per la implantació de formació dual en els sectors econòmics estratègics de l'economia balear com són la nàutica, hoteleria, TICs, calçat, moble, bijuteria i comerç donant resposta a algunes de les necessitats del teixit productiu de les Illes Balears.

5.9 La formació vinculada en els contractes de formació i aprenentatge

El contracte per a la formació i l'aprenentatge té per objecte la qualificació professional dels treballadors, en un règim d'alternança d'activitat laboral retribuïda en una empresa, amb activitat formativa rebuda en el marc del sistema de formació professional per a l'ocupació o del sistema educatiu.

Quadre 32. Evolució de les autoritzacions dels contractes de formació i aprenentatge

CONTRACTE DE FORMACIÓ I APRENTATGE	Definició	2016	2017	2018
AUTORITZACIONS	El SOIB autoritza la formació associada al contracte de formació i aprenentatge presentat per l'empresa	309	606	879
DESESTIMENTS	El jove desisteix de la formació vinculada pel contracte signat amb l'empresa i que prèviament a autoritzat el SOIB	36	28	nd
DENEGACIONS	El SOIB denega la formació per no ajustar-se a la normativa contractual	162	64	nd
TOTALS		507	698	879

Font: Servei de Seguiment Tècnic d'Orientació i Foment de l'Ocupació. SOIB

El SOIB es l'òrgan encarregat d'autoritzar la formació associada en els contractes de formació i aprenentatge acordats directament entre empreses i joves a les Illes Balears. Les dades indiquen un augment de la formació visada en els darrers anys, la qual cosa significa que la figura contractual de formació i aprenentatge és cada vegada més coneguda i emprada per les empreses com a instrument jurídic de concertació de la relació laboral amb joves.

5.10 Els Programes Mixtos de Formació i Ocupació

Els Programes Mixtos d'Ocupació i Formació són l'evolució natural dels programes d'Escoles Taller, Tallers d'Ocupació i Cases d'Ofici (ETCOTO) que varen començar l'any 1985. És una de les polítiques d'ocupació i qualificació més veteranes de les Illes Balears (Caparros, 2012) i el format actual té major flexibilitat i adaptació a les necessitats dels participants que el que permetia les Ordres de 14 de novembre de 2001 del Ministeri de Treball i Assumptes Laborals, per les quals es regulaven els programes ETCOTO.

Així doncs, els Programes Mixtos d'Ocupació i Formació es caracteritzen per ser programes de formació en alternança amb l'ocupació finançada pel SOIB en els que s'executen obres o serveis d'interès general per part d'administracions, organismes autònoms, fundacions o associacions sense ànim de lucre.

Quadre 33. Evolució Programes Mixtos SOIB

FORMACIÓ MIXTA	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018	Any 2019*
Programes mixtos de formació i ocupació per a beneficiaris de garantia juvenil i majors de 30 anys	Demandants que han fet programes de qualificació i ocupació en el marc de contractes de formació i aprenentatge amb administracions locals	264	253	226	444	439	420

Any 2019*. Previsió de beneficiaris donat que ja s'ha resolt la convocatòria

Font: Servei de Seguiment tècnic d'orientació i foment de l'ocupació i Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Tots els beneficiaris dels Programes Mixtos d'Ocupació i Formació tenen un itinerari personalitzat on es vertebrava el temps de treball efectiu, així com la formació vinculada a certificats de professionalitat, l'adquisició de carnets professionals, la formació complementària d'orientació, assessorament, informació professional, formació empresarial, prevenció de riscos laborals o qualsevol altre acció qualificadora existent en el catàleg d'especialitats formatives.

El volum de participants dels darrers anys arriba a 2.046. L'any 2018 hi va haver 260 participants majors de 30 anys enfront els 160 participants joves adscrits en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil

5.11 Formació amb compromís de contractació

L'any 2018 el SOIB ha desplegat un nou programa de formació amb compromís de contractació que complementa les opcions de Formació Dual i programes Mixtes on s'ofereix a les empreses la possibilitat de formar demandants de feina en les ocupacions on tenen necessitats manifestes de personal sempre que es comprometin posteriorment a contractar un percentatge significatiu dels participants aptes de la formació.

Quadre 34. Formació amb compromís de contractació

FAMÍLIA PROFESSIONAL AMB FORMACIÓ AMB COMPROMÍS DE CONTRACTACIÓ	Nº CURSOS	PREVISIÓ D'ALUMNES*
SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT	3	45
TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES	1	15
TOTALS	4	60

*El alumnes han estat seleccionats l'any 2018 i es preveu que inicien en el 2019

Font: Departament d'ocupació i formació. SOIB

La previsió és impartir 4 cursos diferents i a finals de l'any 2018 es van seleccionar 60 demandants d'ocupació per a què fossin beneficiaris del programa de formació amb compromís de contractació amb la previsió de començar la formació al llarg del 2019.

5.12 Les Beques d'Èxit

El Programa Beques d'Èxit ha estat una de les accions amb major desplegament en el trienni 2016-2018. Inicialment es va concebre com un programa d'incentius econòmic adreçat a joves entre 18 i 29 anys que per diferents motius no varen acabar l'ESO, que eren demandants d'ocupació i estaven inscrits en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil. És un Programa d'incentius econòmics pioner a l'Estat dissenyat perquè els joves sense estudis bàsics retornin al sistema educatiu reglat i aprovin les diferents assignatures pendents fins arribar a aconseguir el títol d'ESO; a canvi obtenen una contraprestació en forma de beca de 568 € per cada àmbit de coneixement aprovat. Posteriorment, s'ha facilitat la possibilitat de gaudir d'una beca d'èxit quan es tracta de formació professional en línia amb el Pla Integral de Formació Professional 2018-2021 elaborat entre la Conselleria d'Educació i Universitat, la Conselleria de treball, Comerç i Indústria i el SOIB.

Quadre 35. Beques i incentius per a la tornada a la qualificació

PROGRAMA	ANY INICI CONVOCATÒRIA	ILLA	HOMES	DONES
BEQUES D'ÈXIT	2016	Mallorca	84	96
		Menorca	13	6
		Eivissa	9	6
		Total '16	106	108
	2017	Mallorca	246	241
		Menorca	19	4
		Eivissa	12	11
		Total '17	277	256
	2018	Mallorca	421	349
		Menorca	49	58
		Eivissa	19	29
		Total '18	489	436
TOTAL BEQUES D'ÈXIT		872	800	
BEQUES ATURATS LLARGA DURADA	2018	Mallorca	36	79
		Menorca	9	27
		Eivissa	0	1
		Total '18	45	107
	TOTAL BEQUES ATURATS LLARGA DURADA		45	107
BEQUES DONES VÍCTIMES DE LA VIOLENCIA MASCLISTA	2018	Mallorca	0	10
		Menorca	0	1
		Eivissa	0	0
		Total '18	0	11
	TOTAL BEQUES VVG		0	11
TOTAL GENERAL			917	918

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

La mesura d'especial rellevància en un dels territoris de la Unió Europea amb major taxa d'abandonament primerenc del sistema educatiu i la bona acceptació per part de la comunitat educativa ha impulsat el desplegament del Programa de beques d'Èxit cap altres col·lectius com els aturats de llarga durada i les víctimes de violència masclista. A l'any 2018 ja hi ha 1835 sol·licituds de beques d'èxit i la distribució entre homes i dones és molt semblant.

5.13 L'avaluació de les competències clau

El RD 34/2008, de 18 de gener, pel qual es regulen els certificats de professionalitat, estableix els requisits d'accés a la formació vinculada en els certificats de professionalitat i determina que correspon a l'Administració laboral comprovar que els alumnes tinguin els requisits formatius i professionals mínims i necessaris per cursar amb aprofitament la formació.

Si els alumnes no compten amb els nivells de qualificacions requerits per a l'accés a la formació de certificat de professionalitat s'han de dur a terme proves de competència matemàtica, de comunicació en llengua castellana, catalana i de llengua estrangera si ho requereix l'especialitat formativa.

El SOIB és l'administració responsable de verificar que els participants dels cursos tenen els nivells de qualificació necessaris per al correcte seguiment dels cursos oferts en el marc del subsistema de formació professional per a l'ocupació. En el cas que no acreditin la titulació mínima i necessària s'ha d'oferir l'avaluació de les competències clau abans del començament de la formació per conèixer la seva idoneïtat com a beneficiaris de la formació.

Quadre 36. Evolució de les avaluacions de competències clau amb resultat positiu a través de CEPAS

CEPAS	Avaluació de Competències clau	Definició	NIVELL 2	NIVELL 3
Any 2016	Català	Les competències clau són aquell conjunt bàsic d'habilitats, actituds i comportaments necessaris per desenvolupar una ocupació de manera adequada i/o per seguir la formació per a l'ocupació amb garanties d'aprofitament.	63	5
	Castellà		86	6
	Matemàtiques		53	2
	Anglès		30	3
Any 2017	Català		12	ND
	Castellà		11	ND
	Matemàtiques		13	ND
	Anglès		11	ND
Any 2018*	Català		15	ND
	Castellà		15	ND
	Matemàtiques		15	ND
	Anglès		15	ND
TOTAL APTES			339	16

Any 2018*. Dades avançades

Font: Servei de gestió de programes d'ocupació 5. SOIB

El nivell 2 de qualificació implica la competència per fer un conjunt d'activitats professionals ben determinades amb la capacitat d'utilitzar els instruments i les tècniques pròpies que concerneixen treballs d'execució de caire autònom dins els límits operatius de les tècniques esmentades. També cal tenir coneixements dels fonaments tècnics i científics de l'activitat i capacitats de comprensió i aplicació pràctica del procés. Els certificats de professionalitat associats a nivell de qualificació 2 requereixen que el participant tingui, com a mínim, el títol de graduat en ESO o, si no, s'han d'avaluar les competències clau del beneficiari per determinar si podrà seguir adequadament el curs de formació.

Per altra banda, el nivell 3 de qualificació implica major complexitat, ja que pressuposa tenir la competència en un conjunt d'activitats professionals que requereixen el domini de diverses tècniques, pot ser executat de manera autònoma, comporta responsabilitat de coordinació i supervisió de treball tècnic i especialitzat. A més, exigeix la comprensió dels fonaments tècnics i científics de les activitats i l'avaluació dels factors del procés, així com de les seves repercussions econòmiques. Els certificats de professionalitat associats a nivell de qualificació 3 demanen com a requisit d'accés el títol de batxiller, una formació professional de grau mig o l'aptitud en la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys. Donada la seva dificultat, el SOIB planifica manco accions formatives de nivell 3 i consegüentment es fan manco avaluacions. Les dades indiquen que els darrers anys només hi va haver 16 resultats d'apte de competències clau de nivell 3 a través de les CEPAS.

La decisió d'avaluar les competències clau a través de les CEPAS forma part de l'Estratègia Balear per a la Formació Professional per a l'Ocupació i suposa un sistema comú de validesa permanent de les competències clau, a través de convocatòries periòdiques i que donen dret a l'expedició de

certificat d'apte per part de la direcció del SOIB amb independència de la vinculació o no a requisits d'accés a cursos de formació professional per a l'ocupació.

5.14 L'acreditació de l'experiència laboral

L'Institut de les Qualificacions Professionals de les Illes Balears (IQPIB) és l'òrgan responsable d'assessorar, avaluar i acreditar les competències professionals de les persones treballadores adquirides a través de la pràctica professional i sense tenir titulació.

L'IQPIB convoca periòdicament procediments d'acreditació de competències professionals atenent a les necessitats del mercat laboral. Des de l'any 2009 ha desenvolupat 21 convocatòries diferents abastant moltes ocupacions diverses de famílies professionals com serveis socio-sanitaris, hotelaria, imatge personal, transport de vehicles o agrària, entre d'altres.

El procediment inclou l'assessorament especialitzat per part de professionals del sector degudament habilitats per l'administració que analitzen les competències professionals dels sol·licitants. Posteriorment s'avaluen les competències a través de les proves fefaents que presenten els sol·licitants com són els contractes laborals, certificats de serveis prestats, cartes de recomanacions, diplomes formatius, i en cas que no hagin quedat prou justificades es fan demostracions pràctiques en situació similar al lloc de treball.

Si l'avaluació és positiva s'obté una acreditació de competència professional basada en certificat de professionalitat de caràcter homologable en el sistema educatiu i que facilita l'obtenció d'un títol educatiu oficial si es cursa amb aprofitament la formació complementària.

Quadre 37. Evolució de l'acreditació de l'experiència laboral

ACREDITACIÓ EXPERIÈNCIA LABORAL	Definició	Any 2009	Any 2010	Any 2011	Any 2012	Any 2013	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018*
Persones	Nº de persones que passen per un procés reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral o de vies no formals de formació	32	0	141	525	151	671	546	391	377	167
Unitats de competència	Conjunt mínim d'habilitats, coneixements i actituds susceptible de reconeixement i acreditació	200	0	622	2047	599	2667	2478	1747	1590	723

Any 2018*. Dades avançades

Font: SEPE, IQPIB i SOIB

La sèrie històrica indica que l'IQPIB ha informat favorablement sobre les competències professionals de 3.001 persones des de l'any 2009 i ja ha acreditat més de 12.672 unitats de competència professional bàsica.

L'esforç de l'IQPIB facilita els processos de reconeixement de capital humà i retorn en el sistema educatiu a través de l'acreditació de les competències professionals adquirides per vies no formals. Les actuacions del IQPIB estan integrades en el Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears 2017-2020 a través de la línia d'actuació de millora del dispositiu de certificació de competències professionals mitjançant el reconeixement d'experiència professional. És un altre exemple de cooperació entre l'administració educativa i la laboral.

6. MESURES DIRECTES DE FOMENT I CREACIÓ D'OCUPACIÓ

El foment de la contractació és una política activa d'ocupació que retorna les persones aturades amb majors dificultats d'inserció al mercat laboral, millora l'ocupabilitat dels participants i facilita que cotitzin en el Règim General de la Seguretat Social. La participació de manera inclusiva en el mercat laboral a través de programes de creació d'ocupació té múltiples avantatges pels beneficiaris, tant des de la perspectiva de les habilitats laborals com de la recuperació de l'autoestima a través de l'adquisició de noves experiències laborals després de llargs períodes de desocupació. Per això, resulta fonamental acompanyar el foment de la contractació amb altres accions complementàries d'orientació, formació i qualificació amb la intenció que l'efecte final sigui multiplicador i permeti el beneficiari aconseguir les fites plantejades en l'itinerari individual d'ocupació.

L'any 2015, el SOIB va posar en marxa una línia de subvencions a la contractació per part d'entitats locals dels aturats de llarga durada i/o majors de 45 anys anomenada **SOIB Visibles**. Un any després va promoure la contractació de joves amb estudis per a l'adquisició d'experiència laboral com a part del programa **SOIB Jove Qualificat**. Cal destacar, que l'any 2018 la Unitat Administradora del Fons Social Europeu (UAFSE) ha considerat com a bona pràctica el programa SOIB Visibles de foment de la contractació amb persones de més edat i aturats de llarga durada.

Per altra banda, la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral desenvolupa diversos programes d'ajudes a la contractació de col·lectius prioritaris per part de les empreses privades i posa especial atenció en les persones discapacitades, els joves, els majors de 45 anys, els aturats de llarga durada i les persones en risc d'exclusió social. Totes les actuacions estan integrades dins la prioritat de col·lectius d'atenció immediata i específica del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears.

En definitiva, s'ofereix un catàleg de suport i foment de la contractació que fa servir com a col·laboradors estratègics a les administracions públiques, les empreses privades i el tercer sector per reincorporar dins el mercat de treball a les persones més castigades per la crisi i que estan en risc objectiu de tornar inactives i quedar-ne excloses.

Quadre 38. Evolució de les mesures de foment de la contractació amb els ens locals i de la CAIB

FOMENT D'OCUPACIÓ	Definició	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018*
Programa SOIB Visibles	Aturats de llarga durada que han gaudit d'un contracte amb administracions locals o entitats sense ànim de lucre per a millorar la seva ocupabilitat a través d'obres o serveis d'interès general	-	546	533	558	469
Programa SOIB Joves	Joves aturats inscrits en el Sistema Nacional de garantia Juvenil que han gaudit d'un contracte amb administracions locals, sector públic instrumental de la CAIB o entitats sense ànim de lucre per a millorar la seva ocupabilitat a través d'obres o serveis d'interès general	-	-	285	750	581
TOTAL		0	546	818	1308	1050

* Inclou la previsió de beneficiaris de la convocatòria de 2019 de joves qualificats sector instrumental i entitats locals

Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

Les dades mostren una evolució positiva per part del SOIB cap a la utilització de mesures de foment de la contractació directa a partir de 2015 amb la creació del Programa SOIB Visibles i

posteriorment del programa SOIB Joves Qualificats. De fet, 3722 persones ja han rebut o rebran un contracte que els enganxa al mercat de treball durant una sèrie de mesos i serveix de palanca de canvi cap a la plena inclusió laboral tal i com demostren diferents estudis d'avaluació d'impacte elaborats per la Direcció General d'Ocupació i Economia on es confirma la major probabilitat d'inserció laboral posterior dels beneficiaris de programes SOIB de foment de contractació respecte del grup control.

Les dificultats d'incorporació al mercat de treball de les persones majors, els aturats de llarga durada, les persones en risc d'exclusió i els joves inscrits en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil promouen des del SOIB una especialització del foment de la contractació directa cap a aquests grups de demandants d'ocupació.

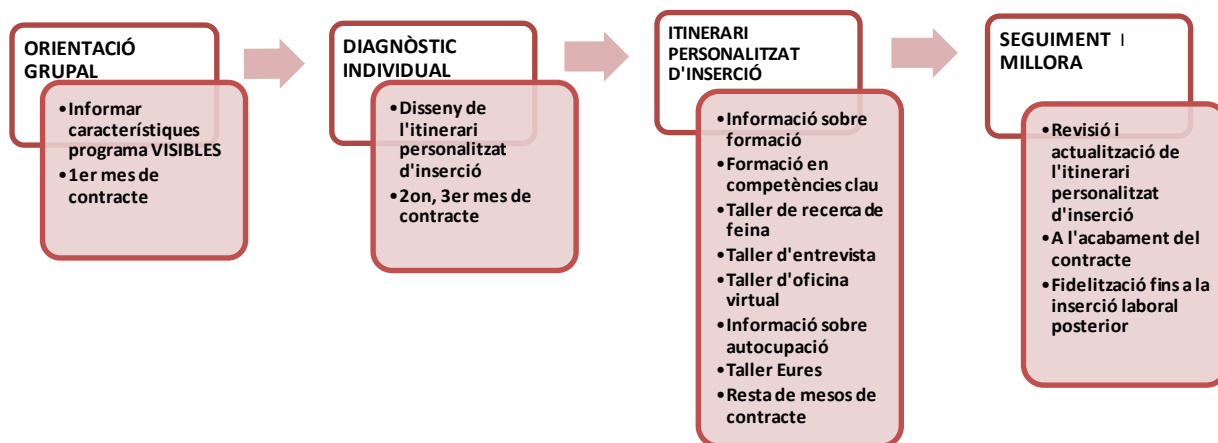
6.1 SOIB Visibles

L'objecte del Programa SOIB Visibles és finançar els costos salarials totals, inclosa la cotització empresarial a la Seguretat Social, que se'n derivin de la contractació de persones treballadores desocupades majors de 35 anys, en situació d'atur de llarga durada en el marc de la col·laboració estratègica que manté el SOIB amb els ens locals i amb les seves entitats dependents dins l'àmbit territorial de les Illes Balears.

El projecte es configura com un programa de foment de l'ocupació en el qual la feina que es duu a terme proporciona professionalització i adquisició d'experiència als participants en activitats d'utilitat pública o interès social, al mateix temps que n'afavoreix la reinserció en el mercat de treball mitjançant el suport de l'orientació laboral que reben els participants en el Programa amb l'objectiu final de millorar-ne l'ocupabilitat.

El Programa SOIB Visibles va començar l'any 2015 i fins a data d'avui ja s'han generat 2.106 contractacions de persones majors aturades amb dificultats manifestes per incorporar-se al mercat laboral.

Gràfic 10. Itinerari Personalitzat d'ocupació dels participants del programa Visibles



Font: Servei d'Avaluació estratègia de polítiques actives i qualitat dels processos

Quadre 39. Tipologia de serveis i obres d'interès general i social finançats amb SOIB Visibles

Àmbits preferents d'actuació del Programa SOIB Visibles	
Serveis relacionats amb la vida diària	Serveis socials a domicili
	Serveis personals i a la col·lectivitat
	Tercera edat i persones amb discapacitat
	Noves tecnologies de la informació i la documentació
	Joves amb dificultats especials d'inserció
	Serveis de prestacions personals sociosanitàries de la Llei de dependència
Medi ambient	Gestió de residus, mitjançant la recollida i el tractament
	Gestió i tractament d'aigües
	Zones naturals (conservació d'espais forestals, millora de parcs i jardins, platges, rius, deveses i camins rurals)
	Prevenió d'incendis, mitjançant la vigilància i la recuperació de zones afectades
	Desenvolupament d'energies alternatives
Promoció de la cultura	Oci i cultura
	Turisme
	Cultura local, creació d'activitats culturals mitjançant dinamitzadors socials
	Esports
	Sector audiovisual, mitjançant la promoció d'emissores de ràdio locals i televisions locals

Font: Servei de gestió de programes d'ocupació 6. SOIB

Quadre 40. Distribució territorial del programa Visibles

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL	HOMES	DONES	TOTAL
Eivissa	107	87	194
Formentera	3	9	12
Mallorca	1081	563	1644
Menorca	160	96	256
TOTAL	1351	755	2106

Font: Servei de gestió de programes d'ocupació 6. SOIB

El programa Visibles està molt masculinitzat (64,15%) pel tipus de serveis i obres d'interès general que promouen les entitats locals amb especial pes de les relacionades amb el medi ambient. Per altra banda, destaca en la distribució territorial dels participants que Menorca (12,15%) té un pes major que Eivissa (9,1%) malgrat l'illa pitiusa té major nombre de demandants registrats al SOIB.

6.2 SOIB Joves Qualificats

El Programa SOIB Joves Qualificats és una mesura de contractació directa de persones joves desocupades menors de 30 anys que estiguin inscrites en el Sistema Nacional de Garantia Juvenil amb formació acadèmica o professional de grau superior acreditada i que no tinguin experiència laboral.

L'objecte del Programa és facilitar l'adquisició d'experiència laboral través de l'execució d'obres o serveis d'interès general i social en un marc de col·laboració entre el SOIB i les administracions locals de Balears. També hi ha una convocatòria específica de subvencions per facilitar la

contractació de joves amb estudis de grau superior o universitaris per part del sector públic instrumental de la CAIB.

Així doncs, el Servei d'Ocupació finança les despeses salarials i de seguretat social dels joves contractats amb la intenció de millorar la seva ocupabilitat ja que SOIB Joves Qualificats suposa un primer contracte laboral que permet construir la trajectòria professional alineada amb el nivell de qualificació que tenen per evitar el desajust entre estudis cursats i tipus de feina i experiència laboral que adquireixen en les primeres passes cap el mercat laboral.

El Programa SOIB Joves Qualificats va començar l'any 2016 i ja ha generat 1.616 contractacions de joves amb estudis incloent les previstes per a l'any 2019. Cal recordar que malgrat la capacitació i estudis que tenen els joves, estan a l'atur amb dificultats manifestes per incorporar-se al mercat laboral amb un lloc de feina adequat en el nivell de qualificació acreditat.

La varietat dels ens públics instrumentals de la CAIB que participen del Programa SOIB Joves Qualificats permet oferir una gran diversitat de llocs de feina qualificats per a la prestació d'un servei o la realització d'una obra d'interès general en què hi ha cabuda per a trajectòries formatives molt especialitzades en branques com ciències de la salut, medi ambient, educació, serveis socials, enginyeria, econòmiques, dret, arquitectura, esports, música i art, entre moltes altres.

El Quadre 41 mostra la tipologia d'entitats i projectes vinculats en el Programa de Joves Qualificats i confirma que es possible executar polítiques actives d'ocupació per a perfils professionals altament qualificats i innovar com a Servei públic d'ocupació a través de la complicitat d'entitats col·laboradores punteres en el seu àmbit de competència malgrat no hagin tingut experiència prèvia en la col·laboració amb el SOIB.

Quadre 41. Entitats i tipologia de projectes finalitzats SOIB Joves Qualificats

ENTITAT	PROJECTE	DONES	HOMES	PARTICIPANTS
Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears (IDI)	Pla Industrial de les Illes Balears	4	1	5
Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears	Creació de mecanismes innovadors per fomentar la col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i les empreses	9	2	11
Fundació Balear d'Innovació i Tecnologia (BIT)	T-BIT	1	1	2
Fundació per a l'Esport Balear	Talents esportius- talents personals	2	7	9
Ports de les Illes Balears	Supresión de barreras arquitectónicas y mejora de la accesibilidad en el ámbito de las infraestructuras de Ports IB	3	2	5
	Implantació de les mesures necessàries per a la subsanació de les deficiències i/o necessitats detectades al Pla d'Igualtat realitzat a Ports IB	1	0	1
	Projecte d'actuacions en ports de gestió indirecta on es troben zones que pertanyen al domini públic però no a la zona de servei del port	1	1	2
	Gestió documental electrònica	1	0	1
Institut Balear de la Joventut (IBJOVE)	Projecte Integral de Publicitat i Màrqueting de Carnet Jove amb motiu de l'ampliació d'edat als 12 anys dels titulars de les Illes Balears	0	1	1
	Aprèn a ser ciutadà del segle XXI	2	2	4
	Joventut i Polítiques de Joventut a les Illes Balears	3	2	5
Servei D'Informació Territorial de les Illes Balears (SITIBSA)	Cartografia de la Serra de Tramuntana. Patrimoni Mundial de l'UNESCO	0	1	1
	Georeferenciació del viari de les Illes Balears	0	1	1
Fundació Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears	JoTReS (Joves Talents en Recerca En Salut)	17	9	26
Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears	Impuls a la innovació de l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears en la millora en xarxes dels continguts d'IB3 Ràdio i d'IB3 Televisió i anàlisi i implantació de normativa en perspectiva de gènere i contractació europea	5	4	9
	Projecte d'integració tarifària transport públic Mallorca	1	2	3
Serveis Ferroviaris de Mallorca (SFM)	Projecte d'electrificació del corredor ferroviari entre les estacions d'enllaç Sa Pobla - Manacor	3	9	12
	Gestió i inventari del patrimoni de Serveis Ferroviaris de Mallorca	0	1	1
	Projecte d'adequació de l'arxiu històric de Serveis Ferroviaris de Mallorca	1	0	1
Fundació Escola Superior d'Art dramàtic de les Illes Balears (ESADIB)	Arts escèniques al servei de la conscienciació social	3	2	5
Gestió de Emergencias de las Islas Baleares (GEIBSAU)	Impuls a la millora en la qualitat, formació i gestió de la informació geogràfica dins l'àmbit del SEIB 112 i de l'empresa pública GEIBSAU	3	3	6
Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA)	Definició dels criteris per la delimitació de les zones d'alt valor agrari i l'establiment de contractes territorials amb les explotacions agràries de les Illes Balears	0	2	2
Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears	Programa d'incorporació de noves eines i programes terapèutics i de qualitat per a la millora general del procés productiu de la Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears	6	2	8
Fundació Orquestra Simfònica Illes Balears	Fundació Orquestra Simfònica Illes Balears, una nova Simfònica	0	1	1
Institut Balear de la Natura (IBANAT)	Impuls qualitatiu a la gestió d'Administració General de l'IBANAT	2	0	2
	Pla Especial de Xarxa d'Àrees de Lleure a la Natura (XALEN)	1	1	2
	Recerca i aplicació de la Directiva Hàbitats 92/43/CEE i Aus 2009/147/CE en els espais Natura 2000	2	1	3
	Projecte de seguiment de gestió dels espais naturals de les Illes Balears	3	0	3
	Activitats de sensibilització forestal orientades a accions d'autoprotecció per habitants en interfase urbà forestal	2	0	2
FOGAIBA	Anàlisi i gestió de dades de procediment i concessió d'ajudes	6	6	12
Àgencia Turisme Illes Balears (ATB)	PTI-ILLESBALEAR.S.TRAVEL	0	1	1
	Desenvolupament del sistema de qualitat SICTED a les Illes Balears	2	1	3
Àgencia Turisme Illes Balears (ATB)	Club de producte de salut i luxe	1	1	2
	Pla de comunicació per als projectes finançats amb l'import sobre estades turístiques	2	0	2
Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental (ABAQUA)	Redacció i elaboració del Pla de gestió de Residus de les Illes Balears	2	0	2
	Estudi per a la millora de l'arxiu de l'Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental i elaboració d'una memòria històrica	1	0	1
	Anàlisi i determinació de les problemàtiques envers les característiques dels afluents i del llocs de les edars gestionades per ABAQUA a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera	1	2	3
	Estudi i adequació del patrimoni de l'Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental a les necessitats reals i per la seva defensa	1	1	2
	Redacció i difusió d'un pla d'informació ambiental de les Illes Balears	0	1	1
	Inventari dels sòls contaminants i degradats de les Illes Balears	0	1	1
	Anàlisi, revisió i estudi per la millora del Sistema d'Atenció a la Dependència mitjançant la revisió integral (fase de valoració, PIA i capacitateconòmica) dels expedients de dependència actius a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears	23	10	33
	Col·laboració en la implantació de l'administració electrònica a la UIB	6	2	8
Universitat de les Illes Balears (UIB)	Foment de la cultura de la innovació: apropament de la recerca de la UIB a la societat	35	42	77
Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI)	Programa de cooperatives d'habitatge	1	2	3
PARTICIPANTS		157	128	285

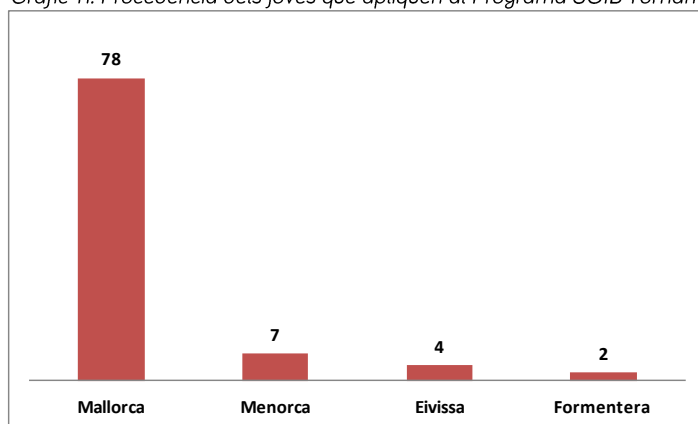
Font: Servei de gestió de programes d'ocupació 6. SOIB

6.3 SOIB Tornam

L'any 2018 es va posar en marxa el Programa SOIB Tornam que és un Pla de Retorn del Talent de les Illes Balears adreçats a joves de balears que viuen a l'estranger i volen tornar a casa. El Programa té un servei d'assessorament a persones emigrades en línia, intermediació amb empreses i incentius econòmics per a la contractació indefinida, l'autocupació i el finançament de les despeses logístiques de mobilitat a través del Passaport de tornada.

La iniciativa és innovadora i implica l'ús de noves tecnologies per a la intermediació i l'assessorament amb els joves interessats donat que estan distribuïts arreu del món. Actualment més de 91 joves s'han interessat amb predomini de les dones (55%) respecte dels homes (45%).

Gràfic 11. Procedència dels joves que apliquen al Programa SOIB Tornam



Font: Servei d'avaluació i estratègia de polítiques i qualitat dels processos. SOIB

La bona acollida inicial i la possibilitat d'incorporar talent emigrat per la crisi al teixit productiu de les Illes Balears anima a continuar el Programa SOIB Tornam com a nova política activa d'ocupació a executar en els pròxims anys.

6.4 SOIB Dona

SOIB Dona és un nou programa de foment d'ocupació on es posa el focus en les dones que han estat víctimes de violència masclista. Aquesta iniciativa subvenciona a entitats del sector públic i entitats socials sense ànim de lucre els costos salarials derivats de la seva contractació. El principal objectiu és la inserció laboral. Per aquest motiu, les dones rebran l'orientació i el suport específic de la xarxa de tutores del SOIB.

Es tracta d'una iniciativa innovadora, pionera a tot l'Estat, per apoderar econòmicament les dones, amb llocs de feina que s'adaptin al seu perfil professional i interessos. Una vegada que finalitzi la seva contractació mitjançant el programa SOIB Dona, tindran prioritat per accedir a intermediació laboral, ajuts per fomentar la seva contractació a empreses privades, ajuts per a l'autoocupació o formació professional per a l'ocupació.

A l'any 2018 van ser 61 dones víctimes de la violència masclista que van iniciar el Programa SOIB Dona amb la col·laboració de 33 entitats diferents.

6.5 Programes de bonificacions i suport a la contractació

La Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral gestiona diverses convocatòries d'ajudes per fomentar la integració de les persones que tenen majors dificultats en incorporar-se

en el mercat laboral tant ordinari com protegit. Resulta fonamental incorporar les persones en risc d'exclusió social, els joves amb especials dificultats, aturats de llarga durada i les persones amb discapacitat en el mercat laboral per evitar que tornin inactius (OIT, 2015). És un pas fonamental per a la seva adequada integració social.

Quadre 42. Evolució del Foment d'Ocupació de la Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social

FOMENT D'OCUPACIÓ	DEFINICIÓ	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018*
Programa de foment de creació i manteniment de l'ocupació de persones discapacitades mercat protegit	Ajudes a la contractació a través de centres especials d'ocupació de persones discapacitades o en risc d'exclusió social que endemés són aturats de llarga durada.	1029	1250	1369	1250
Programa de foment de creació i manteniment de l'ocupació de persones discapacitades mercat ordinari	Ajudes a la contractació indefinida a través d'empreses privada de persones discapacitades tant jornada parcial com total.	97	92	105	100
Programa de foment de creació i manteniment de l'ocupació en col·lectius prioritaris; risc d'exclusió, joves, aturats de llarga durada	Ajudes a la contractació a través d'empreses privades de persones joves, majors o aturats de llarga durada o en risc d'exclusió social	172	126	9	140
TOTAL		1298	1468	1483	1490

* Les dades presentades de l'any 2018 són la previsió de beneficiaris segons PAPE

Font: Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social

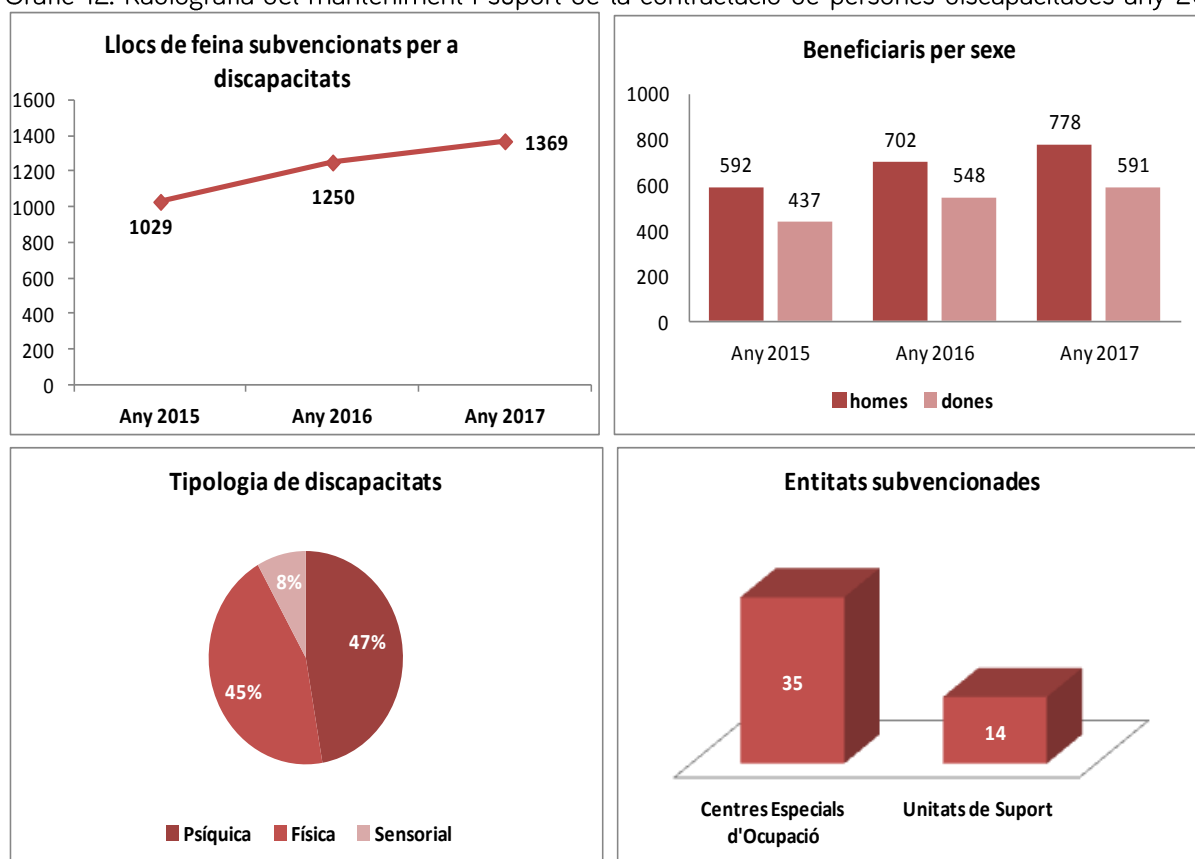
Les dades indiquen que els darrers anys la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral ha fet un esforç considerable en subvencionar la contractació de les persones amb majors dificultat d'inserció laboral a través de tres programes clau arribant a 5.739 demandants d'ocupació.

L'esforç per a la contractació i manteniment de la inserció laboral s'ha centrat principalment en les persones discapacitades dins el mercat de treball protegit i en segon lloc, en el mercat de treball ordinari.

La clau de volta de la inserció laboral de les persones amb discapacitat s'articula en torn en els centres especials d'ocupació, empreses que en la seva estructura i organització s'ajusten a qualsevol empresa ordinària però que tenen com objectiu principal proporcionar als treballadors amb discapacitat la possibilitat de fer un treball productiu i remunerat, adequat a les seves característiques. Per altra banda, les unitats de suport són equips multidisciplinars que donen suport en els treballadors que per raó del seu tipus de discapacitat puguin necessitar-lo, com aquells que tenen paràlisi cerebral o acrediten un grau del 65 % de discapacitat o superior.

També es destaca la previsió de redoblar els esforços l'any 2018 per part de la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral en matèria de foment i manteniment de la contractació dels col·lectius més vulnerables vers al mercat de treball arribant a 140 contractacions.

Gràfic 12. Radiografia del manteniment i suport de la contractació de persones discapacitades any 2017



Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Les darreres dades disponibles ens indiquen que la caracterització del col·lectiu de persones discapacitades que reben suport per part de la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral per a incorporar-se o mantenir el lloc de feina en el mercat laboral protegit o ordinari indica que hi ha més homes (57%) que dones (43%) el gruix de les ajudes es derive a persones amb discapacitat física (47%) i psíquica (45%).

7. SUPORT A L'EMPREDORIA I AL TEIXIT EMPRESARIAL

El suport a l'emprenedoria complementa la cartera bàsica de serveis i programes que executa el SOIB. Donada la complexitat dels processos de promoció de l'emprenedoria cal que intervinguin altres agents especialitzats de la Conselleria de Treball, Indústria i Comerç com són l'Institut d'Innovació Empresarial (IDI) i la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral.

Totes les actuacions queden emmarcades dins el Pla de Foment de l'Autocupació i promoció de l'emprenedoria 2017-2020 que reforça la cooperació entre els diferents agents i l'aprofitament de la perícia dels professionals en emprenedoria alhora d'alienar recursos de finançament.

El SOIB detecta a les oficines d'ocupació demandants d'ocupació interessats en emprendre a través d'accions de motivació i informació bàsica per a l'autocupació. Posteriorment, els demandants interessats són derivats a l'IDI on reben un suport especialitzat per a la clarificació de l'idea de negoci, l'elaboració del pla d'empresa, la recerca i sol·licitud de subvencions, la millora de

les competències empresarials o els processos de gestió, la internacionalització o qualsevol altre demanda que tingui l'emprenedor o empresa ja constituïda.

De manera complementària, la Direcció General de Treball desenvolupa diverses convocatòries de subvencions per a fomentar l'autocupació, la incorporació de socis treballadors a societats laborals o cooperatives i la consolidació de l'economia social com a mecanisme de creació d'ocupació i promoció econòmica. Amb el nou Pla d'Autocupació tenen prioritat en rebre finançament els projectes que han estat avaluats per l'IDI, la qual cosa ajuda a incrementar la probabilitat de supervivència del projecte empresarial i la optimització de recursos públics.

Finalment, el SOIB finança, desplega i coordina la Xarxa d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local (AODL), que són personal tècnic incorporat en els municipis de Balears amb l'encomana de dinamitzar l'emprenedoria i les noves oportunitats d'ocupació que puguin sortir en les activitats econòmiques tradicionals o emergents del territori.

Quadre 43. Resum d'actuacions en autoocupació, emprenedoria i economia social

EMPREENDEDORIA, AUTÒNOMS I ECONOMIA SOCIAL	Definició	2014	2015	2016	2017	2018
Informació i Motivació per a l'autocupació des del servei d'orientació del SOIB	Demandants que han rebut a les oficines del SOIB un servei d'informació i motivació a l'autocupació o derivació a una entitat especialitzada en emprenedoria	46	9	354	52	56
Assessorament especialitzat en emprenedoria des de l'oficina de l'emprenedor i l'empresa de l'IDI	Demandants que han rebut assessorament i sessions d'orientació especialitzada en matèria d'emprenedoria: anàlisi de la viabilitat empresarial, suport elaboració plans d'empreses, assistències tècniques, localització fonts de finançament i formació en competències emprenedores	-	276	286	279	637
Jornades ICAPE	Formació en emprenedoria a joves del sistema educatiu reglat, alumnes de formació professional i de programes de mixtes de formació i ocupació del SOIB	3004	2041	3004	3366	2838
Ajudes en els autònoms per a l'inici de l'activitat emprenedora des de la DGT*	Ajuts econòmics per a fomentar la creació d'ocupació autònoma amb la finalitat de facilitar la constitució de persones desocupades en treballadors autònoms o per compte propi	104	106	221	247	350
Ajudes a la incorporació de socis en cooperatives i foment de l'economia social des de la DGT*	Ajudes destinades a fomentar la incorporació de persones desocupades inscrites com a demandants d'ocupació i de treballadors vinculats a l'empresa mitjançant contractes de treball de caràcter temporal com a persones sòcies treballadors de cooperatives i societats laborals	6	9	17	21	150
TOTALS		3160	2441	3882	3965	4031

* Les dades presentades de l'any 2018 són la previsió de beneficiaris segons PAPE

Font: SOIB, IDI i Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social

Les dades indiquen que l'actuació integral pel foment de l'emprenedoria i l'autocupació feta des de les diferents unitats administratives de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria s'ha incrementat any darrera any des de 2014 fins arribar a les 4031 actuacions de l'any 2018.

7.1 L'Oficina de l'Emprenedor i l'Empresa de l'IDI: Servei i empen

El *Servei i empen* és el principal servei d'informació empresarial de la CAIB i bàsicament està dirigit a persones interessades en iniciar una activitat empresarial i també a les empreses que volen fer créixer el seu negoci. Ofereixen assessorament específic consistent en l'anàlisi de viabilitat de la idea de negoci, estructuració del pla d'empresa, formació per a emprenedors, informació sobre la tramitació necessària per a la posada en marxa de l'activitat econòmica, localització de finançament, internacionalització, consolidació i suport al creixement de l'empresa.

Quadre 44. Actuacions d'impuls de l'emprenedoria

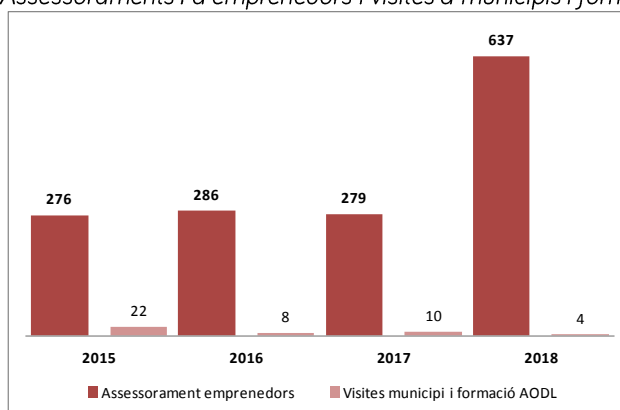
IMPULS D'EMPREDORIA	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Assessorament i assitències emprenedors	276	286	279	637
Validacions plans d'empreses subvencions autocupació	ND	ND	ND	234
Visites municipi i formació AODL	22	8	10	4
Fires especialitzades en emprenedoria i participació institucional a premis	ND	ND	ND	8
TOTAL	298	294	289	883

Font: Servei i empren. IDI

Cada servei d'atenció a l'emprenedor implica dues hores d'anàlisi de negoci amb mapes mentals i un informe dels tràmits necessaris de caràcter personalitzat. A més a més, també es fa assessorament tècnic in situ, es visiten municipis i teixit productiu local i s'imparteixen jornades de formació a l'emprenedor. El Servei està compost per 3 experts a Mallorca i 1 a Eivissa. Les dades indiquen que el Pla de Foment de l'Autocupació i promoció de l'emprenedoria 2017-2020 ha esperonat l'impuls de l'emprenedoria arribant a les 883 actuacions l'any 2018

Per altra banda, cal destacar que actualment la xarxa d'AODL fa de suport a les actuacions de l'IDI, ja que actua de dinamitzador local de les oportunitats econòmiques a petita escala. Això fa que el nombre de jornades fetes pel personal de l'IDI i les visites a municipis hagin disminuït respecte anys anteriors perquè part de les actuacions en el terreny han estat assumides pels AODL sota el lideratge del *Servei i empren* i al mateix temps es comença a emprar eines col·laboratives telemàtiques.

Gràfic 13. Assessoraments i a emprenedors i visites a municipis i formació AODL



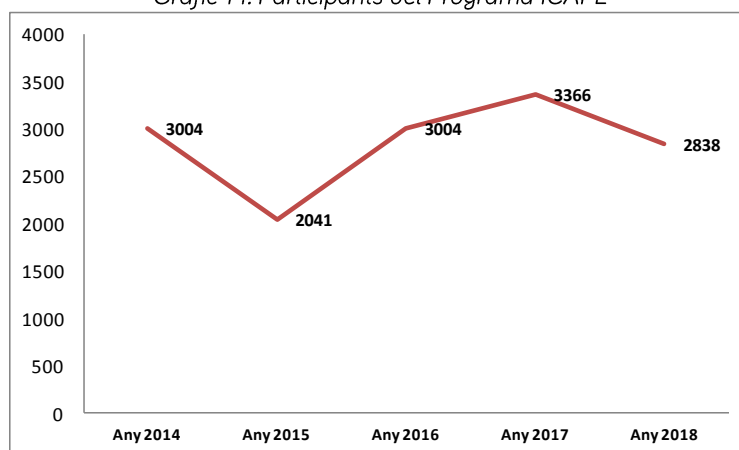
Font: IDI

Les 637 assistències a emprenedors són conseqüències de 444 consultes fetes, la qual cosa significa que de forma habitual un projecte rep més d'una sessió especialitzada d'orientació en emprenedoria.

7.2 El Programa ICAPE

El Programa Impuls a les Capacitats Emprenedores (ICAPE) és una iniciativa de l'IDI per la qual imparteix jornades formatives sobre emprenedoria i autoocupació en el sistema educatiu reglat i en el subsistema de formació professional per a l'ocupació. L'objectiu del Programa és fomentar l'esperit emprenedor, veure l'autocupació com una opció a tenir en compte, explicar les nocions bàsiques d'un projecte empresarial i els recursos a l'abast de l'emprenedor a les Illes Balears.

Gràfic 14. Participants del Programa ICAPE



Font: IDI

Dins el Programa ICAPE s'inclouen les Jornades formatives sobre emprenedoria i autocupació adreçades als participants que cursen programes mixtos de formació i ocupació així com aquells que fan accions formatives adreçades a persones desocupades i que tenen perfil emprenedor.

Quadre 45. Jornades formatives sobre emprenedoria i autocupació del Programa ICAPE

ICAPE	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Cursos de formació del SOIB que han inclòs un Taller ICAPE	22	27	10	10	11
Núm. Alumnes participants	276	352	123	125	125

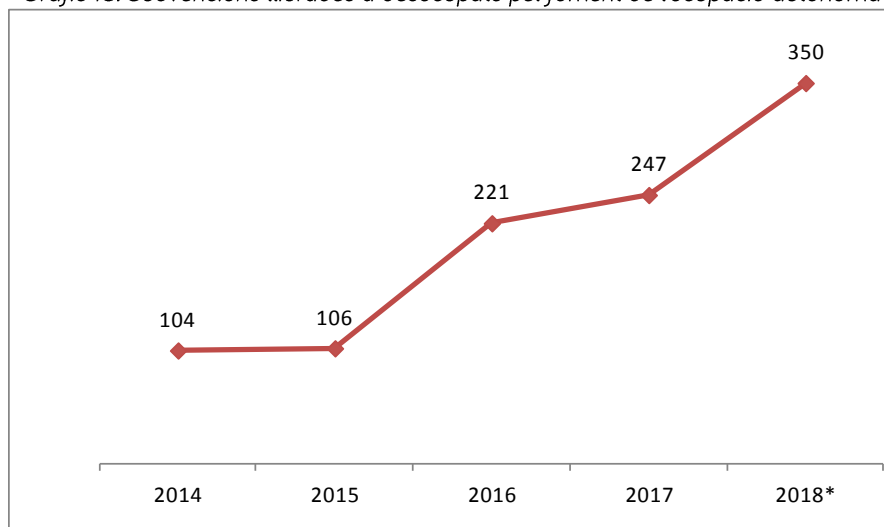
Font: IDI

No tota la formació finançada pel SOIB inclou un taller de foment de l'emprenedoria del Programa ICAPE. Únicament s'imparteix en les accions formatives on la temàtica o les característiques dels demandants segons el seu itinerari personalitzat d'ocupació indiquen que tenen més possibilitats d'engegar un projecte emprenedor. Alguns exemples de cursos que inclouen el taller ICAPE són els de confecció i publicació de pàgines web, desenvolupament d'aplicacions amb tecnologies web, muntatge i manteniment d'instal·lacions elèctriques de baixa tensió, eficiència energètica, manteniment de sistemes microinformàtics, creació i gestió de microempreses o web 2.0 per a la gestió i comercialització d'empreses.

7.3 El programa de subvencions a l'autocupació

El programa de foment de l'ocupació autònoma consisteix en la concessió directa de subvencions per facilitar la constitució de persones aturades en treballadors autònoms o pel seu compte. Està regulat per l'Ordre de Treball i Assumptes Socials 1622/2007, de 5 de juny, i es finança de manera complementària amb fons estatals de la Conferència Sectorial d'Ocupació i amb fons autonòmics propis.

Gràfic 15. Subvencions lliurades a desocupats pel foment de l'ocupació autònoma



* Estimació de beneficiaris segons PAPE 2018

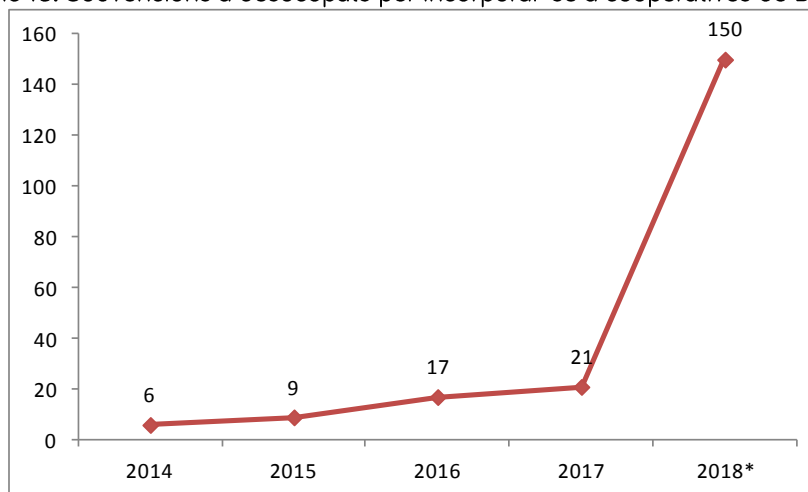
Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

L'evolució de les subvencions lliurades pel foment de l'ocupació autònoma per part de la Direcció General de treball, economia social i salut laboral mostra un creixement positiu en el nombre de beneficiaris que va en línia amb l'assessorament en emprenedoria. Oferir una alternativa per a l'autocupació en els demandants aturats que estigui suportada per l'oficina de l'emprenedor i hi hagi finançament públic per a la passada en marxa de l'idea de negoci esdevé la clau de volta del sistema de suport a l'emprenedor de les Illes Balears. Això, permet l'articulació dels itineraris individuals d'ocupació des de la perspectiva de l'emprenedoria i l'ocupació pel seu compte.

7.4 El programa de subvencions a l'economia social

Consisteix en la concessió de subvencions dirigides a fomentar la incorporació amb caràcter indefinit com a socis treballadors en cooperatives i/o societats laborals a persones aturades o a treballadors amb contracte temporal dins la mateixa cooperativa o societat laboral en la qual s'integren com a socis. El programa també té una línia de suport a la creació i modernització d'empreses de l'economia social, sanejament financer, difusió del model i manteniment d'estructures organitzatives.

Gràfic 16. Subvencions a desocupats per incorporar-se a cooperatives de Balears



* Estimació de beneficiaris segons PAPE 2018

Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

L'informe del Parlament Europeu sobre l'economia social (Toia, 2009) destaca la importància del model cooperativista com a sistema productiu i de serveis propi de l'economia mixta de la Unió Europea que es caracteritza per una elevada ràtio d'estabilitat laboral i qualitat en l'ocupació.

Malgrat a Balears hi ha altres fórmules jurídiques més emprades per emprendre i desenvolupar iniciatives empresarials, la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria promou la diversificació i el sosteniment de les iniciatives basades en el model de l'economia social amb el programa de foment de l'ocupació en cooperatives i societats laborals.

7.5 La xarxa d'AODL

Els Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local (AODL) són treballadors contractats per les corporacions locals o les entitats dependents o vinculades, i que tenen com a missió principal col·laborar en la promoció i la implantació de les polítiques actives d'ocupació, el foment de l'ocupació i l'orientació per a la generació d'activitat empresarial, dins un marc de sostenibilitat, equitat i visió de gènere. La col·laboració es desenvolupa en el marc de l'actuació conjunta i acordada de l'entitat contractant i el SOIB.

L'Ordre MTAS, de 15 de juliol de 1999, per la qual s'estableixen les bases de concessió de subvencions públiques per fomentar el desenvolupament local i impulsar els projectes i les empreses qualificats com a I+D és la norma reguladora de la figura dels AODL i, malgrat l'existència d'una arquitectura jurídica de quasi vint anys, el finançament a les Balears es va interrompre l'any 2010 i no ha estat fins a l'any 2016 que s'ha reprès la concessió de subvencions.

Dins la idiosincràsia de cada territori i les seves prioritats en què es sustenta la contractació d'AODL s'observa que hi ha 3 grans tipus d'actuacions adreçades a fomentar el desenvolupament local:

- Projectes amplis i integrals a municipis on ja existia trajectòria d'AODL.
- Projectes específics a municipis petits on la finalitat de la contractació de l'AODL és donar suport a l'arrelament de les polítiques actives d'ocupació promocionades pel SOIB.
- Projectes enfocats cap a l'emprenedoria i l'autocupació a municipis on la gestió de les polítiques actives d'ocupació ja està coberta i es vol promocionar l'esperit emprenedor.

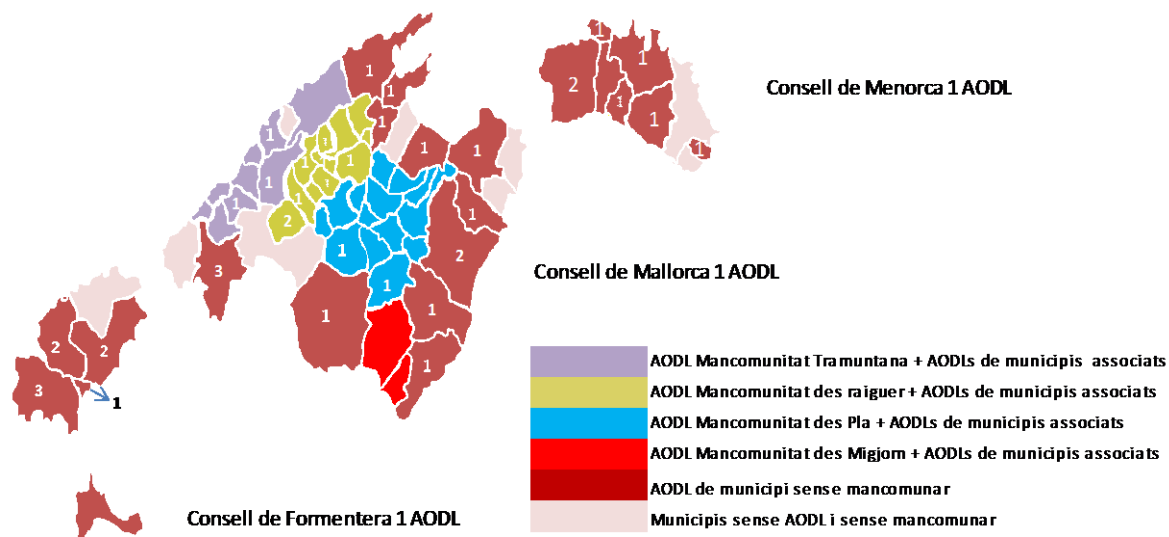
Quadre 46. Estructura de la xarxa d'AODL a les Illes Balears, any 2017

XARXA AODL	
NOVES INCORPORACIONS AODL FINANÇATS PEL SOIB	
Any 2016	40
Any 2017	3
Any 2018	7
TOTAL	50

Font: SOIB

La convocatòria que va restablir la Xarxa AODL va ser la de l'any 2016 i posteriorment s'han anat incorporant altres AODLs en els territoris que no tenien i ho sol·licitaven. La Xarxa d'AODLs implica actualment 50 professionals finançats pel SOIB i constitueix la línia d'actuació d'impuls de polítiques de desenvolupament local com a part de la prioritat núm. 7 de modernització del SOIB del Pla d'Ocupació de Qualitat de les Illes Balears 2017-2020.

Mapa 4. Cobertura territorial dels AODLs finançats pel SOIB a municipis, mancomunitats i consells a l'any 2018



Font: Servei de gestió de programes d'ocupació 6. SOIB

El mapa mostra com la Xarxa d'AODL finançats pel SOIB arriba a la immensa majoria de municipis de les Illes i les poques excepcions poden quedar quasi cobertes a través dels AODLs del Consells insulars.

8. CONCLUSIONS

Enguany és el tercer any consecutiu que el Govern de les Illes Balears presenta un estudi sobre les polítiques d'ocupació desenvolupades per part de l'administració autonòmica. L'Informe Polítiques actives d'ocupació ja s'ha constituït com una activitat anual de transparència i divulgació de l'acció de govern en el mercat de treball a través del Pla d'Ocupació de Qualitat 2017-2020.

Una primera aproximació indica que l'aposta decidida del Govern de les Illes Balears per les polítiques actives d'ocupació s'ha traduït en un increment del nombre de beneficiaris, en una major diversitat de programes i serveis adreçats a combatre l'atur, a millorar la qualificació dels treballadors i a facilitar l'activitat productiva i de serveis del teixit empresarial de les Balears.

Enguany s'han millorat les sèries de dades i s'ha complementat la informació disponible de l'any 2017 una vegada s'han resolt les dificultats en l'explotació dels aplicatius del Sistema Nacional d'Ocupació així com s'han incorporat nous programes desenvolupats l'any 2018.

El SOIB com a unitat administrativa responsable de les polítiques actives de les Illes Balears desplega un catàleg ampli d'actuacions que inclou solucions especialitzades en orientació laboral, formació professional per a l'ocupació, intermediació laboral, foment de l'ocupació, suport a l'emprenedoria i desenvolupament local.

La consecució de la fita d'un mercat laboral més inclusiu i de qualitat no seria possible sense la participació clau d'altres agents públics autonòmics en l'execució de polítiques actives d'ocupació com són la Direcció General de Treball, Salut Laboral i Economia Social, la Direcció General de Formació Professional i Formació Docent, l'Institut d'Innovació Industrial de les Illes Balears, i l'Institut de Qualificacions Professionals de les Illes Balears.

També cal destacar la varietat d'organitzacions col·laboradores en l'execució de polítiques actives ja que abasta les associacions empresarials i sectorials, les entitats sense ànim de lucre, les fundacions, el sector públic instrumental, les administracions locals i els seus ens dependents, els centres de formació públics i privats, les grans empreses, les mitjanes i les microempreses. Totes i cada una d'elles col·laboren en el catàleg de serveis que finança el Govern de les Illes Balears per fer un mercat laboral més eficaç i eficient.

A un territori com les Balears on la població activa de mitjana l'any 2018 era de 633.100 persones segons l'enquesta de població activa saber què 95.093 persones han fet servir el servei d'orientació laboral demostra la importància del SOIB com a agent estratègic en les transicions laborals que es donen a les Illes anualment. Cal incidir en la data perquè implica un creixement de quasi el 8,5% respecte 2017 en un context generalitzat de reducció de l'atur en les oficines del SOIB.

A més a més, l'evolució cap a un model d'atenció basat en itineraris personalitzats d'ocupació suposa una millora qualitativa i quantitativa de l'atenció en els demandants d'ocupació. S'han realitzat 12.576 diagnòstics d'ocupabilitat, 42.454 accions d'Assessorament per a l'ocupació, 9.820 acompanyaments cap a l'ocupació i 144.640 accions d'informació professional. Tota aquesta tasca ingent d'orientació laboral s'ha vertebrat seguint els estàndards de qualitat que se'n deriven de la Cartera bàsica de serveis del Sistema Nacional d'Ocupació avançant cap a un model de major personalització de serveis en torn en itineraris personalitzats d'ocupació per a què les persones inscrites en el SOIB aconseguixin les seves fites professionals.

Una altra novetat de l'any 2018 són els resultats de la sectorialització i aplicació de metodologies específiques en diferents col·lectius com els nous programes SOIB aturats de llarga durada, SOIB joves i el desplaçament de l'oficina especialitzada en l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears.

Al mateix temps, el SOIB és la principal ajuda de les empreses i dels demandants per casar les seves necessitats, ja que l'any 2018 va atendre a 29.972 demandants d'ocupació pels 11.981 llocs de feina que va gestionar i va preseleccionar 13.388 candidatures. No hi ha cap altre agent a

Balears capaç de mobilitzar quasi 30.000 candidatures, gestionar les necessitats de personal de quasi 3.000 empreses i, a més a més, tenir èxit en la cobertura de les ofertes que li confien les empreses perquè només el 0,93% de les ofertes gestionades pel Servei d'Intermediació Laboral varen sol·licitar certificat d'insuficiència de demandants adequats i disponibles.

La formació professional per a l'ocupació és el braç qualificador del SOIB i s'articula en torn a una varietat de programes per donar cobertura a múltiples casuístiques i promoure l'aprenentatge continu al llarg del cicle laboral. Així doncs, s'ofereix formació per a desocupats, ocupats, col·lectius vulnerables, programes mixtes de formació i ocupació, formació en idiomes i noves tecnologies, avaluació en competències clau, acreditació de l'experiència professional, i també hi ha espai per posar en marxa solucions innovadores arreu de l'Estat com són les Beques d'Èxit, la Formació Dual basada en certificats de professionalitats i la Formació amb compromís de contractació. Els resultats són encoratjadors i impulsen el SOIB a continuar diversificant les actuacions en formació professional per a l'ocupació en un dels territoris de la Unió Europea amb major índex de fracàs escolar i baix nivell de qualificació de la població activa.

El foment de la contractació directa com a política activa d'ocupació s'ha recuperat per part del SOIB ja que l'acumulat des de l'any 2015 fins al 2018 implica 3.722 contractacions ofertes a través dels programes SOIB Visibles i SOIB Joves Qualificats. Endemés, els programes de contractació del SOIB estan dissenyats i complementats amb dispositius d'orientació per assegurar la reincorporació sostinguda en el mercat de treball de les persones majors de 45 anys i/o aturats de llarga durada, donant una veritable oportunitat laboral als menors de trenta anys adequada en el seu nivell de qualificació i oferint noves alternatives en els joves que emigraren per la crisi i a les dones víctimes de la violència masclista.

Per altra banda, la Direcció General de Treball, Salut Laboral i Economia Social ha incrementat les bonificacions per a la contractació i el manteniment dels llocs de feina de persones discapacitades i en risc d'exclusió arribant a quasi 1.500 contractacions durant l'any 2018.

El suport a l'emprenedoria del Govern de les Illes Balears desenvolupat a través del SOIB, l'IDI i la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut laboral permetrà arribar a 500 bonificacions a demandants d'ocupació interessats en engegar un projecte emprenedor en modalitat d'autocupació o d'economia social. A més a més, la Xarxa d'Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local ja està plenament establerta i vertebrar territorialment les oportunitats de creixement econòmic i d'ocupació a nivell local.

En definitiva, les dades de l'any 2018 indiquen que el Pla d'Ocupació de Qualitat 2017-2020 continua endavant i el Govern de les Illes Balears ofereix en els ciutadans/es de Balears un conjunt mereixedor de polítiques actives d'ocupació que incrementa les seves possibilitats d'inclusió en el mercat de treball i alhora afavoreixi el creixement econòmic sostenible.

9. BIBLIOGRAFIA

ALEGRE, Joaquín (2010): «Valoració de l'efecte sobre la inserció laboral dels cursos de formació professional dirigits a persones en atur». Estudis Laborals OTIB, 9.

ALOMAR, Laura; CAPARROS, Francisco; GAYÀ, Antoni; MATEU, Josep; RIBAS, Maria del Mar i SENDRA, Joan (2016): «Anàlisi de la precarietat laboral a les Illes Balears». Estudis Laborals OTIB, 22.

ARELLANO, Alfonso (2010): «Do training programs get the unemployed back to work? A look to Spanish experience». Revista de economía aplicada, 52.

BALLESTER, Miguel i CAPARROS, Francisco (2018): «Informe anual de formació professional per a l'Ocupació 2017» SOIB

BETCHERMAN, Gordon; OLIVAS, Karina i DAR, Amit (2004): «Impact of active labour market programs: new evidence from evaluations with particular attention to developing and transition countries». World Bank Social Protection Discussion Paper, 402.

CALIENDO Marco i SCHMILD, Ricardo (2016): «Youth unemployment and active labor market policies in Europe». Iza Journal of Labor Policy.

CAPARRÓS, Francisco (2012): «Les Escoles Taller, Cases d'Ofici i Tallers d'Ocupació a les Illes Balears: un quart de segle de formació en alternança amb l'ocupació (1985-2011). Valoració i propostes de futur.» Politics and territories, 2.

CUETO, Begoña i SUAREZ Patricia (2014): «A review of active and passive labour market policies in Spain». Munich Personal RePEc Archive MPRA Paper, 60648.

DE LA RICA, Sara (2016): «Políticas activas de empleo: una panoràmica». Fedea Policy Paper, 1.

EUROPEAN UNION. EUROSTAT (2014): «Eurostat Regional yearbook 2014. Statistical books». Luxemburg: Publications Office of the European Union.

FUNDAE (2016): «La formación en las empresas».

Guerrero, Carmen; Ribas, Maria del Mar i Sendra, Joan (2017): «Anàlisi de la inserció laboral dels titulats en formació professional a les Illes Balears». OTIB..

JANSEN, Marcel (2016): «El reto de la inserción de los desempleados de larga duración». Fedea Policy Paper, 6.

IDI (2016): «Mapping clusters de les Illes Balears».

KHUN, Peter (2014): «Internet as labor market matcher». Iza Journal of Labor Policy, 14.

KLUVE, Jochen (2010): «The effectiveness of European active labor market programs». Labour Economics, 17.

LUNDSTRÖM, Andres i STEVENSON, Louis (2005): «Entrepreneurship Policy: Theory and Practice». Springer Science.

MARTIN, John (2015): «Activation and ALMPs in OECD countries: stylised facts and evidence on their effectiveness». Iza Journal of Labor Policy, 44.

MARTIN, John i GRUBB, David (2001): «What works and for whom: a review of OECD countries' experiences with active labour market policies». Working Paper 2001:14, Paris: OECD, 2001.

OIT (2014): «España. Crecimiento con empleo». Studies on growth with equity – Ginebra: OIT, 2015.

OIT (2015): «Trabajo decente para personas con discapacidad: promoviendo derechos en la agenda global de desarrollo». Oficina Internacional del Trabajo – Ginebra: OIT, 2015.

ICON (2018): «Evaluación externa de la iniciativa dle aprendizaje comparado del SNE. Informe de síntesis sobre el 2º ciclo España» Red Europea de Servicios Públicos de Empleo. Comisión Europea.

POU, Llorenç (2017): «Els reptes de les polítiques actives d'ocupació en el context de reactivació econòmica». Anuari del Treball de les Illes Balears. Govern de les Illes Balears.

ROSHOLM, Michael (2014): «Do case workers help the unemployed? Evidence for making a cheap and effective twist to labor market policies for unemployed workers». Iza World of Labor, 72.

SOIB (2016): «Informe d'avaluació de la Formació Professional per a l'Ocupació de les Illes Balears».

TOIA, Patricia (2009): «Informe sobre economia social». Comissió d'Ocupació i Assumptes Socials, Unió Europea.

10. LLISTAT DE QUADRES

- [Quadre 1. Resum principals actuacions en polítiques actives d'ocupació fetes trienni 2016-2018](#)
- [Quadre 2. Evolució pressupostària per a Polítiques Actives d'Ocupació per Programes de despesa](#)
- [Quadre 3. Evolució atur i demanda registrada al SOIB](#)
- [Quadre 4. Actuacions principals d'Orientació laboral des de les oficines del SOIB](#)
- [Quadre 5. Persones ateses pel Servei d'Orientació laboral de les oficines del SOIB, 2014-2017\(*\)](#)
- [Quadre 6. Orientació laboral de les entitats especialitzades amb col·lectius vulnerables](#)
- [Quadre 7. Requisits accés garantia juvenil](#)
- [Quadre 8. Distribució per edat i sexe dels beneficiaris de Garantia Juvenil 2017](#)
- [Quadre 9. Evolució de les atencions en els Punts d'Orientació Acadèmica Professional](#)
- [Quadre 10. Tipologia d'atencions del POAP l'any 2018](#)
- [Quadre 11. Evolució de les empreses ateses pel SOIB en matèria d'intermediació laboral](#)
- [Quadre 12. La intermediació laboral des de 2014 a 2018](#)
- [Quadre 13. Les col·locacions gestionades pel SOIB des de 2014 a 2018](#)
- [Quadre 14. Evolució dels certificats d'insuficiència a Balears des de 2014 a 2018](#)
- [Quadre 15. El SOIB a la xarxa Eures](#)
- [Quadre 16. Evolució de les actuacions de registre i assessorament de la plataforma Contr@ta](#)
- [Quadre 17. Evolució centres de formació professional per a l'ocupació públics a les Balears](#)
- [Quadre 18. Descripció iniciatives de formació SOIB](#)
- [Quadre 19. Taxa de cobertura de certificats de professionalitat per famílies professionals a Balears](#)
- [Quadre 20. Evolució certificats de professionalitat i acreditacions parcials acumulables expedides](#)
- [Quadre 21. Distribució territorial dels certificats de professionalitat expedits l'any 2018](#)
- [Quadre 22. Distribució per famílies professionals dels certificats de professionalitat expedits](#)
- [Quadre 23. Volum de participants segons la formació d'oferta que gestiona el SOIB l'any 2017](#)
- [Quadre 24. Participants en accions formatives adreçades a treballadors desocupats, per famílies professionals i sexe.](#)
- [Quadre 25. Participants en accions formatives per a col·lectius vulnerables, per famílies professionals i sexe](#)
- [Quadre 26. Participants en accions formatives adreçades a treballadores i treballadors ocupats, per famílies professionals i sexe](#)
- [Quadre 27. Participants en accions formatives no finançades, per famílies professionals i sexe](#)
- [Quadre 28. Cursos d'idiomes i participants que finalitzen trienni 2016-2018](#)
- [Quadre 29. Cursos d'informàtica i participants que finalitzen, anys 2016 i 2017](#)
- [Quadre 30. Evolució dels participants de programes de formació dual amb empreses](#)
- [Quadre 31. Històric de convocatòries, projectes i participants de la Formació Dual del SOIB](#)
- [Quadre 32. Evolució de les autoritzacions dels contractes de formació i aprenentatge](#)
- [Quadre 33. Evolució de Programes Mixtos SOIB](#)
- [Quadre 34. Formació amb compromís de contractació](#)
- [Quadre 35. Beques i incentius pre a la tornada a la qualificació.](#)
- [Quadre 36. Evolució de les avaluacions de competències clau amb resultat a través de CEPAS](#)
- [Quadre 37. Evolució de l'acreditació de l'experiència laboral](#)
- [Quadre 38. Evolució mesures de foment de la contractació amb ens locals i de la CAIB](#)
- [Quadre 39. Tipologia de serveis i obres d'interès general i social finançats amb SOIB Visibles](#)
- [Quadre 40. Distribució territorial programa Visibles](#)

[Quadre 41. Entitats i tipologia de projectes finalitzats SOIB Joves Qualificats](#)

[Quadre 42. Evolució programes de Foment d'Ocupació de la Direcció General de Treball, Salut laboral i Economia Social](#)

[Quadre 43. Resum d'actuacions en autocupació, emprenedoria i economia social](#)

[Quadre 44. Actuacions d'impuls de l'emprenedoria](#)

[Quadre 45. Jornades Formatives sobre emprenedoria i autocupació del Programa ICAPE](#)

[Quadre 46. Estructura de la Xarxa d'AODL a les Illes Balears, any 2017](#)

11. LLISTAT DE GRÀFICS

[Gràfic 1. Evolució despesa en PAO per aturat registrat en el SOIB](#)

[Gràfic 2 Serveis de polítiques actives registrats a SISPE](#)

[Gràfic 3. Sol·licituds d'Inscripcions dels joves de Balears al Sistema Nacional de Garantia Juvenil](#)

[Gràfic 4. Evolució de la intermediació laboral del SOIB](#)

[Gràfic 5. Evolució de les comunicacions de contractes a les Balears a través de la Plataforma Contr@ta](#)

[Gràfic 6. Evolució de la taxa de cobertura de certificats de professionalitat a les Balears](#)

[Gràfic 7. Durada mitjana hores de formació per família professional l'any 2018](#)

[Gràfic 8. Resultats dels participants de la formació per a l'ocupació de l'any 2018](#)

[Gràfic 9. Participants d'accions per a desocupats en funció de les famílies professionals, any 2018](#)

[Gràfic 10. Itinerari Personalitzat d'ocupació dels participants del programa visibles](#)

[Gràfic 11 Procedència dels joves que apliquen al Programa SOIB Tornam](#)

[Gràfic 12. Radiografia manteniment i suport de la contractació de persones discapacitades any 2017](#)

[Gràfic 13. Assessoraments a emprenedors i visites a municipis i formació AODL](#)

[Gràfic 14. Participants del programa ICAPE](#)

[Gràfic 15. Subvencions lliurades a desocupats pel foment de l'ocupació autònoma](#)

[Gràfic 16. Subvencions a desocupats per a incorporar-se en cooperatives de Balears](#)

12. LLISTAT DE MAPES

[Mapa 1. Distribució per municipis dels itineraris personalitzats d'ocupació del SOIB](#)

[Mapa 2. Distribució joves beneficiaris de Garantia Juvenil a desembre de 2018](#)

[Mapa 3. Distribució municipal de les ofertes de feina gestionades pel SOIB l'any 2018](#)

[Mapa 4. Cobertura territorial dels AODLS finançats pel SOIB a municipis, mancomunitats i consells a l'any 2018](#)